Kultūriniame Centre.
PASKAITOS Savišvieta.
Argentinoje.
Azijoje.
Pas Mus.
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 5 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Sausio-January 7, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Brooklyno lietuvių visuomenė dabar turi erdvų, puošnų **Kultūrinį Centrą,** deja, ligi šiol jis nebuvo reikiamai išnaudotas, eksploatuotas: sekmadieniais ir šeštadieniais jis buvo dažnai tuščias.

Su naujųjų metų pradžia Centre žada būti daugiau kultūrinių darbų, daugiau veiklos, daugiau savišvietos.

Štai, Lietuvių Meno Sąjungos III-čioji apskritis **pradeda ciklių paskaitų apie meną, apie kultūrą ir gyvenimą, — įdomių paskaitų!**

★ ★ ★

Pirmoji paskaita bus sekamą sekmadienį, sausio mėn. 9 dieną. Ją pateiks žymus meno žinovas ir kritikas **Sidney Finkelstein,** nesenai parašęs svarbią knygą apie meną.

Paskaita bus anglų kalboj, tad labai svarbu, kad klausytojuose būtų juo daugiau jaunimo, besidominčio meniniu judėjimu.

Atsiminkite: **paskaitos pradžia 3 val. p. p. Vieta: Liberty Auditorijoje.**

Po to paskaitos seks lietuvių kalboje ir jos įvyks kas antrą sekmadienį.

Tenka pasveikinti LMS III-čiąją apskritį už sumanumą!

★ ★ ★

Nemažai Argentinos darbininkų kadaise manė, būk Peronas yra jų draugas. Todėl geras jų skaičius už Peroną balsavo.

Bet... šiuo metu Perono valdžia jėga laužo darbininkų streikus, o spauda tuos streikus vadina "raudonaisiais suokalbiais."

Peronas mojasi nelegalizuoti Argentinos Komunistų Partiją, kuri ligi šiol veikė viešai.

Kitais žodžiais: žvėris parodė savo iltis.

Darbininkai, kurie padavė už Peroną savo balsą, dabar gailisi, — rašo **Allied Labor News** žinių agentūra.

★ ★ ★

Už virš savaitės laiko New Yorke žadama pradėti teismą prieš marksizmą - leninizmą.

12-ka komunistų vadų, kaip žinia, bus teisiami už tai, kam jie (1945 metais) organizavo Jungtinių Valstijų komunistų partiją!

Pažangioji visuomenė siunčia prezidentui Trumanui ir šalies prokurorui (teisingumo ministrui) Clark'ui laiškus ir telegramas, reikalaujant, kad ši byla būtų likviduota.

Šiuos žodžius rašant, dar nežinome, kuo tai baigsis. Bet aišku tiek: tai pirma tos rūšies byla mūsų krašte!

Pirma kartą Amerikos istorijoje Markso mokslas, kuris čia laisvai buvo skelbiamas per šimtą metų, yra Amerikos valdžios traukiamas teismo atsakomybėn!

Ar jūs žinot, ką tai reiškia?!...

★ ★ ★

O štai žinia iš Japonijos: **17-ka žymių darbo unijų vadų nesenai padarė viešą pareiškimą, kad jie įstoją į Japonijos Komunistų Partiją.**

Nemažai Japonijos socialistų palieka savo partiją, kurios vadovybė tarnauja ne darbininkams, bet buržuazijai, ir stoja į organizuotų komunistų gretas.

Kai kur tai padaro ištisos socialistų partijos kuopos.

Generolui MacArthurui tai labai nepatinka, nes socialistų partija Japonijoje ligi šiol buvo jo geriausia talkininkė.

★ ★ ★

Komunistinis judėjimas auga ir plečiasi visoje Azijoje ir jo niekas negali sulaikyti nei ginklu neigi žodžiu.

Klysta tie ponai, kurie mano, būk persekiojimais jie tą judėjimą sulaikys Jungtinėse Valstijose!

Izraelio Armija Buvo 60 Mylių Įsiveržus Į Egipto Žemę

Tel Aviv, Izraelis. — Izraelio kariuomenė buvo įsiveržus 60 mylių į Egiptą; per tris dienas sunaikino daug karinių įrengimų ir pagrobė dikčiai karo reikmenų. Paskui pasitraukė atgal į pietinę Palestiną.

Pirm pasitraukiant, izraeliečiai suardė karinius egiptėnų centrus El Arišą ir Abu Awujiellą.

Teigiama, kad Izraelis netrukus sustabdys mūšius pagal Jungtinių Tautų įsakymą. Egiptas, sakoma, jau sutikęs vykdyti įsakymą dėl mūšių sustabdymo iš abiejų pusių.

Graikų Partizanai Išlaisvino 300,000 Žmonių Peloponnese

London. — Graikijos partizanų radijas pranešė, jog Peloponnese, p i etiniame Graikijos pussalyje, jie užėmė daugiau kaip 300 kaimų ir miestelių ir išlaisvino 300 tūkstančių žmonių nuo monarcho - fašistų. Tarp paliuosuotų miestelių yra Addirtsaina ir Langadia.

Išlaisvintame plote veikia demokratinė-partizanų valdžia, ir jau pagerintas žemės derlingumas laistymų įrengimais ir kitais būdais.

Monarcho - fašistų valdžios armija buvo pradėjus įnirtingą ofensyvą prieš išlaisvintąją Peloponneso sritį. Bet partizanai atmušė ir atgal atmetė fašistus.

Fašistų armiją komandavo toki kariniai kriminalistai, kaip Mandakis, Tsakalotos ir Pentopulos. Amerikonai buvo įsakė jiems išnaikint demokratinius žmones Peloponnese.

Gen. Fu Nebus Baudžiamas, Jei Pasiduos Komunistam

Nanking, Kinija. — Kinų komunistai per radiją pranešė tautininkų generolui Fu, Peipingo ir Tientsino komandieriui, kad jeigu jis paveiks savo kariuomenę pasiduoti liaudininkams-komunistams, tai jam bus dovanota bausmė kaip kariniams kriminalistui ir jo šeima bus apsaugota.

Liaudininkai yra apgulę didmiesčius Peipingą ir Tientsiną.

NEGRĘSIĄS GREITO KARO PAVOJUS

Washington. — Jungtinių Valstijų armijos sekretorius Kenneth Royall sakė laikraštininkams, kad dar negręsia tiesioginis pavojus karo su Sovietais.

ORAS. — Buš šalčiau.

PREZIDENTO SIŪLYMAI KONGRESUI

Washington. — Prezidentas Trumanas saus. 5 d. dėstė savo programą Kongresui taip, lyg būtų galima gerinti amerikiečių būklę ir sykiu eikvoti tiek lėšų kariniams tiklams, kaip iki šiol.

Prezidento Pasiūlymai

Prez. Trumanas siūlė:

Laikyti gana stiprias ginkluotas jėgas, esą, ginti taikai ir atgrasinti užpuolikus; o tam reikią palaikyti visuotiną (verstiną) karinį lavinimą.

Duoti prezidentui galią užšaldyti kainas ir darbininkų algas tam tikrose svarbiose pramonėse.

Šaukiama Konferencija Indonezijai Užtarti

New Delhi, Indija.— Indijos valdžia šaukia 16 šalių konferenciją Indonezijos respublikai paremti prieš užpuolikę Holandiją. Konferencija atsidarys sausio 16 d. Pakvietimus į ją priėmė Pakistanas, Kinija, Egiptas, Syrija, Irakas, Lebanas, Saudi Arabija, Transjordanas ir Yemenas.

Į pakvietimą dar neatsakė Australija, Naujoji Zelandija, Burma, Siamas, Iranas ir Filipinai.

Kunigai Prašo Užgirt "Gailingą" Žudymą

New York. — 379 protestantų ir žydų kunigai pasiuntė viršiems New Yorko valstijos seimelio nariams Albany prašymą pagaminti įstatymą, kuris leistų iš pasigailėjimo žudyti skaudžiai kenčiančius, nepagydomus ligonis.

Visų pirma toks ligonis turėtų pasirašyti prašymą teismui, kad leistų jį numarinti; tuomet teismas paskirtų gydytojų komisiją, kuri spręstų, ar užgirt marinimą.

Washington. — Darbo Federacijos ir CIO unijų vadai užgyrė prezidento siūlomus "pataisymus" Wagnerio įstatymui.

San Francisco. — Skaičiuojama, jog šalčiai Californijoj padarę $60,000,000 nuostolių orindžių ir lemonų daržams.

Šaukia Ištirt Marshallinio Aliumino Šmugelį

New York. — Amerikiniai aliumino fabrikantai atsišaukė į Kongresą, kad ištirtų aliumino šmugelį, kurį Anglija, Belgija ir tūli kiti kraštai varo Marshallo plano lėšomis.

Jie perka aliuminą skirtais tam tikslui doleriais iš Marshallo fondo, o paskui tą patį aliuminą daug brangiau pardavinėja Amerikai.

Kalkutta, Indija. — Išsiveržė bubonliškas maras Bihar provincijoj.

Trumanas Siūlė Visuotiną Karinį Lavinimą, Apkarpyt Wagnerio Įstatymą, Pagerint Senatvės Pensijas, Užšaldyt Algas, Įvest Sveikatos Apdraudą

Panaikinti Tafto - Hartley'o įstatymą, kuris perdaug varžo bendrų unijinių derybų laisvę su samdytojais.

Wagnerio Įstatymo "Taisymai"

Sugrąžinti Wagnerio įstatymą (dėl unijinių teisių), bet "pataisyti" jį sekamais posmais:

Sudaryti mašineriją, kuri pastotų kelią streikams svarbiose visuomenei pramonėse; uždrausti tarpsavinius unijų streikus ginčuose dėl to, katra unija turi būti pripažinta; užginti vadinamus antrinius prekių boikotus; užkirsti kelią streikams, kylantiems dėl to, kad darbininkai skirtingai supranta sutartis, negu samdytojai.

Pakelti mokėtinus valdžiai taksus viso 4 bilionais dolerių per metus. Padidinti taksus ypač korporacijoms, bet juos taipgi pakelti asmenims, gaunantiems vidutines ir aukštesniąsias pajamas.

Būtinai mokėtiną algą pakelti nuo dabartinių 40 centų iki 75 centų valandai.

Senatvės Apdrauda

Paplatinti ir pagerinti senatvės apdraudą. Dabartinis įstatymas palieka trečdalį darbininkų be jokios apdraudos senatvei; o vidutinė senatvės pensija dabar tėra tik $25 mėnesiui.

Įvesti privalomą sveikatos apdraudą visiems amerikiečiams. Dešimtim milionų žmonių dabar neprieinami tinkami medikaliai-sveikatiniai aptarnavimai.

Duoti valstijoms paramos, kad jos galėtų išlaikyti ir pagerinti savo mokyklų sistemas.

Gyvenamieji Namai

Pratęsti ir sustiprinti gyvenamųjų namų rendų kontrolę.

Pastatyti bent 1,000,000 parsamdomų pigiomis kainomis butu per septynis metus, daugiausia privačiomis lėšomis, bet ir su valdžios parama, kur reikalinga.

Kiti Pasiūlymai

Įgalinti valdžią statyti fabrikus tokiom medžiagom apdirbti, kurių dabar stokuoja, pavyzdžiui, plieno.

Sustiprinti darbo departmentą.

Pastiprinti įstatymus prieš trustus.

Plačiau išvystyti vandenelektros dirbyklas, laukų drėkinimą ir darbus dėl potvynių suvaldymo.

Išleisti įstatymus dėl pilietinių teisių lygybės (prieš negrų linčiavimą, prieš mokesčius už teisę balsuoti valdiniuose rinkimuose, už teisingą samdą darbam).

Suvaržyti spekuliacijas žemės ūkio produktais.

Valdiniais primokėjimais paremti kainas farmų produktams.

Vis dar kontroliuoti bankines paskolas vartojimo daiktams.

Skirstyti stokuojamas medžiagas tam, kam labiausiai reikia.

Ir toliau kontroliuoti išgabenimus užsienin.

Atidaryti Jungtines Valstijas išvietintiems (pabėgėliams), nedarant skriaudingų skirtumų (dėl jų tautybės, religijos).

Palaikyti valdžios nuosavybėje pavendenines žibalo versmes jūrų pakraščiuose.

Saugoti žemės derlingumą ir kitus gamtinius turtus.

"Teisingoji Dalyba"

Tokią savo programą prezidentas Trumanas pavadino "Teisingąja Dalyba."

Generolas Pai Atšaukė 70,000 Armiją Tolyn nuo Nankingo

Nanking, Kinija. — Tautininkų generolas Pai Čunghsi pasitraukė su savo 70,000 vyrų armija iš Sinyango į didį fabrikinį miestą Hankową, 100 mylių tolyn į pietus.

Generolai Neklauso Čiango

Tą žygį gen. Pai padarė, neatsiklausdamas vyriausio tautininkų komandieriaus Čiang Kai-šeko.

Generolo Pai pasitraukimas susilpnino tautininkam sostinės Nankingo gynimą nuo liaudininkų - komunistų iš vakarų pusės.

Gen. Pai neklausė Čiang Kai-šeko pakvietimo į karinių vadų pasitarimus, neseniai sušauktus Nankinge. To pakvietimo neklausė nei generolas Fu Tso-yi, tautininkų komandierius Peipinge ir Tientsine, nei generolai Ma Pu-fang ir Ma Hung - kuei, gubernatoriai Činghai ir Ninghsia provincijų, kurie turi 150,000 kariuomenės.

KINŲ LIAUDININKAI ĮMATO ARTĖJANČIĄ GALUTINĄJĄ PERGALĘ PRIEŠ ČIANGĄ

Nanking, Kinija. — Kinų komunistų radijas užreiškė:

— Artėja galutinas liaudies laimėjimas. Visai bus sunaikinta reakcinė Čiang Kai-šeko tautininkų valdžia; taip pat bus išvytos užpuolikiškos amerikinio imperializmo jėgos.

Diena pirmiau komunistai - liaudininkai pranešė per savo radiją, kad greitai šturmuos apsuptus Peipinge, Tientsine ir Tangku tautininkus.

Tautininkai skelbia, jog liaudininkų artilerija smarkiai bombarduoja tautininkus Tientsino priemiesčiuose.

Holandai Giriasi, Būk Jau Įveikę Indonezus

Haga, Holandija. — Holandų valdžia skelbė, kad jie jau nukariavę Indonezijos respublikos gynėjus; todėl esą įsakyta holandų armijai "sustabdyti mūšius" Javoje ir Sumatroje, didžiausiose indonezų salose.

Sykiu Holandija liepė savo armijai "apvalyti Indoneziją nuo paskirai veikiančių būrių." Taip holandai vadina tęsiančius kovą indonezų partizanus.

Įkaltinta Motina, Kad Atsisakė Šnipauti

Denver, Colo. — Federalis apskrities teisėjas O. Foster Symes nuteisė dviejų kūdikių motiną Irvingienę Blau vienus metus kalėti už tai, kad grand džiurės tardyme jinai atsisakė išduoti tūlų komunistų vardus ir adresus. Symes pareiškė, kad tuo būdu ji "paniekino teismą".

Pirmiau buvo įkalinti 6 asmenys už atsiskymą taip šnipauti.

Kinų komunistai šturmuoja apsuptus tautininkus į vakarus nuo Sučovo.

Washington. — Teigiama, kad prez. Trumanas siūlys Kongresui įtraukti Ameriką į Šiaurinio Atlanto kraštų karinę santarvę prieš Sovietus.

Washington. — Pranešama, jog Trumanas reikalaus, kad Kongresas duotų jam teisę dovanai siųsti ginklus šalims, užgiriančioms Amerikos politiką.

Jankių Oficierių Klubas Priima Vokietes, bet Ne Gls

Berlin. — Čionaitinis amerikonų oficierių ir civilių pareigūnų klubas 135 balsais prieš 106 nutarė neįsileisti eilinių jankių kareivių, bet priimti vokietes merginas ir civilius vokiečius į to klubo patalpą Harnack Name.

George Camberg, 50 metų, buvo nukrities ar nušokęs nuo pervažos ties Staten Island. Jį iš šalto vandens išžvejojo pervažos darbininkai.

Anglijos Kariuomenė Talkauja Transjordanui Prieš Izraelį

London. — Anglija nusiuntė dar būrį savo kariuomenės į Transjordaną. Esą, anglai turės, pagal sutartį, gint Transjordaną, jeigu Izraelio armija mėgins ten įsiveržti.

Anglai paskutiniu laiku atsiuntė ir daugiau lakūnų į Ammaną, Transjordano sostinę, kur jau nuo pirmiau stovėjo Anglijos oro jėgų būriai.

(Transjordano karalius Abdullah yra anglų pastumdėlis. Su Anglijos pritarimu Transjordano armija įsiveržė į Palestiną ir užėmė Jeruzalės dalį.)

Wallace Sako, Truman Apeina Rinkiminius Pasižadėjimus

New York. — Henry Wallace, buvęs progresyvių kandidatas į prezidentus, pareiškė, jog prezidentas Trumanas nevykdo pasižadėjimų, kuriuos buvo davęs rinkimų vajuje. Wallace sakė:

— Pirm rinkimų Trumanas ketino veikti, kad būtų panaikintas prieš-unijinis Tafto - Hartley'o įstatymas, o sugrąžintas palankus unijoms Wagnerio įstatymas. Bet savo pasiūlymuose Kongresui prez. Trumanas jau piršo taip "pataisyti" Wagnerio įstatymą, kad jis panašiai apkapotų streiko teisę, kaip ir Tafto-Hartley'o įstatymas.

Prezidentas savo pareiškime Kongresui kalbėjo apie reikalą taiką išlaikyti, bet tas pareiškimas rodo, kad jis turi intenciją tęsti ir smarkinti "šaltąjį karą" (prieš Sovietų Sąjungą ir jos draugus) ir eikvoti bilionus dolerių Kinijoj ir Graikijoj, kare prieš tų kraštų žmones.

Grupė Vengrų Reakcininkų Oru Paspruko pas Jankius

Munich, Vokietija. —Keliolika Vengrijos valdžios priešų, vadovaujant buvusiam lakūnų kapitonui J. Majorosui, užgrobė lėktuvą ir perskrido į amerikinį Vokiętijos ruožtą.

Jie nudavė, būk lekią kaip reguliariai keleiviai iš Pecs miesto į Vengrijos sostinę Budapestą. Bet, pakilus lėktuvui oran, Majoros, grūmodamas ginklu, pagrobė vairą iš teisėto lakūno, kapitono Milos Kuhno, ir nuskrido Vokietijon.

Lėktuve buvo 22 suaugę asmenys ir 3 vaikai. Trys suaugusiųjų grįžta Vengrijon. Bėgliai plūdo Vengrijos valdžią, vadindami ją komunistine.

Peiping, Kinija. — Šio miesto taryba nusprendė atskirai tartis dėl taikos su kinų komunistais.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kinijos Komunistai Mokosi iš Praeities

Žymioji amerikietė žurnalistė, **Anna Louise Strong,** parašė knygą, pavadintą **"Tomorrow's China"** (Rytojaus Kinija). Toji knyga šiuo metu spausdinama niūjorkiškiame Daily Workeryj tęsiniais.

Abejojame, ar yra Amerikoje kitas asmuo, kuris geriau pažintų Kinijos komunistus ir jų problemas, kaip Anna Louise Strong. Ji ten keletą kartų lankėsi; ji ten yra praleidusi nemažai laiko gyvendama. Ji buvo šiaurės Kinijoje, įvairiose provincijose, ji buvo Mandžiurijoje, ji matė komunistines armijas mūšiuose. Anna Louise Strong pažįsta asmeniškai kiekvieną žymesnį Kinijos komunistų vadą.

Ši moteriškė prieš porą metų gyveno Yenane, komunistų sostinėje, kurioje tuomet gyveno ir Mao-Tze-tung, komunistų partijos vadas, gen. Čų-Teh, vyriausias komunistinių armijų vadas, ir kiti žymieji komunistai — teoretikai, militariniai vadai, politikai - visuomenininkai.

Gyvendama Yenane, Anna Louise Strong praleido ne vieną valandą su tais didžiuliais kiniečiais besikalbėdama apie Kinijos praeitį ir ateitį.

Kadangi ši moteriškė yra plačiai apsišvietusi, pažįsta pasaulį, žino komunizmo teoriją (marksizmą-leninizmą), tai jai nesunku buvo surinkti visa, kas yra geriausia ir svarbiausia, ir įkorporuoti į savo knygą.

Dabar, kada Kinijos komunistinės armijos užkariavo beveik pusę Kinijos, kada visas pasaulis žiūri į tai, ką jos veiks toliau, kada Kinijos komunistų vadai patapo pasauliui "įdomūs vyrai", tai labai svarbu susipažinti su tuo, ką jie šiai moteriškei pasakojo.

Kinų komunistų teoretikas **Lu Ting-yi** aiškino žurnalistei to krašto komunistų klaidas, atliktas prieš virš dešėtką metų. Kadangi apdairūs marksistai - komunistai iš savo klaidų mokosi, tai mes čia paduosime trumpoje sutraukoje tai, ką Lu sakė amerikietei. Iš to skaitytojas galės lengviau orijentuotis dabartine Kinijos komunistų taktika, — ypačiai jų pažiūra link Čiang-kai-šeko "siūlomosios taikos."

—:—:—:—

Kinijos Komunistų Partija įsikūrė tuojau po pirmojo pasaulinio karo. 1921 metais ši partija sušaukė savo pirmąjį kongresą, suvažiavimą.

Suvažiavime buvo nutarta kreiptis į Kuomintangą, kad jis priimtų komunistus bendran frontan. Nors Kuomintangas tuomet buvo pažangi organizacija, tačiau jos turinys buvo skystas: ją sudarė biznieriai, sudarė intelektualai, bet joje mažai buvo darbininkų.

Todėl, Kuomintango įkūrėjas ir vadas, Sun Yat Sen, sutiko su komunistų siūlymu: **1924 m. sausio mėnesį įvykusiame Kuomintango suvažiavime Kinijos Komunistų Partija buvo priimta ir tai sudarė milžinišką pajėgą!**

Kuomintangas laikėsi trijų principų: draugiškumas su T. Sąjunga, kooperacija su komunistais, ir organizavimas valstiečių ir darbininkų jų gerbūviui pakelti.

Kuomintangas augo, plėtėsi nepaprastu greičiu. Spietėsi aplink jį valstiečiai, spietėsi darbininkai, spietėsi intelektualai. Kiekvienam buvo aišku, jog tai yra pajėga, kuriai nieks negali kelio pastoti.

Neužilgo Sun Yat Sen mirė.

1926 metais Kinijos liaudis pasiryžo išsilaisvinti iš feodalizmo ir svetimų kraštų - imperialistų "įtakos." Prasidėjo civilinis karas, — karas naujovės prieš senovę.

Kuomintango armijoms vadovavo tuomet jaunas generolas Čiang Kai-šekas. Karas buvo pradėtas iš pietinės Kinijos, ir Kuomintango armijos laimėjo miestą po miesto, mūšį po mūšio. Augo Kuomintango galybė, augo įtaka komunistų. Provincijų viešpačiai - feodalai buvo verčiami ir jų vietosna steigiami liaudies komitetai arba vietos valdžia.

Bet tolydžio Čiang Kai-šekas pradėjo sukti savo dišelį į priešingą pusę. Nauji laimėjimai, užkariavimai apsuko jam galvą ir jis pradėjo kovoti prieš komunistus, nes matė, kad pastarieji turi milžiniškos įtakos, kuri vis augo.

Komunistams tuomet vadovavo žymus, bet neužtenkamai apdairus, profesorius **Čen-Tu-hsiu. Užuot kovojęs prieš Čiang Kai-šeko siekimus, jis palaipsniui jam pasidavė!**

Štai pavyzdys: Čiangas formaliai vadovavo keturioms armijoms, iš kurių trys buvo komunistų įtakoje. Jei komunistai tuomet būtų buvę apdairesni, jie nebūtų prileidę Čiangui tas tris armijas pasiglemžti savo kontrolėn. Bet komunistinė vadovybė tylėjo, nieko nesakė, matydama, kaip Čiangas sijoja karininkus, šalindamas iš vietų komunistus arba jiems pritariančiuosius. Neužilgo, aišku, tos armijos buvo pilnoje Čiango kontrolėje, dėka komunistų vadovybės neapdairumui.

Šanghajaus miestas — pats didžiausias miestas Kinijoje, kur gyvuoja tvirtos darbininkų organizacijos. 1926 metais Šanghajaus darbininkai, vadovaujami komunistų, nugalėjo reakcininkus ir, kai Čiango armijos atėjo į miestą, rado jį jau išlaisvintą, — išlaisvintą dėka tam, kad komunistai liejo savo kraują kovoje už išlaisvinimą!

Komunistai iškilmingai Šanghajų Čiangui atidavė. Bet neužilgo po to, Čiangas sudarė bendrą frontą su kapitalistais ir **5,000 darbininkų išskerdė šiame viename mieste!**

Tuomet Čiangas psadėjo valyti Kuomintangą nuo "nepageidaujamų elementų," vyriausiai nuo komunistų. Jie buvo pradėta mėtyti iš visokių atsakomingesnių vietų; prieš juos Čiangas pradėjo kryžiaus karą. Jis "apvalė" Kuomintangą taip, kad ši organizacija pasiliko išimtinoje jo asmeninėje kontrolėje.

Ir prieš visa tai tuometinis komunistų vadas Čen-Tu-hsiu tylėjo, sakydamas, jog "dėl šventos ramybės" tegu Čiangas daro, mes vėliau atsiimsime savo pozicijas.

Po to kiekvienam aišku, kas sekė: baisi reakcija, žiaurios žmonių skerdynės visur, kur tik Čiango budeliai pasisuko. Tūkstančiai darbo žmonių buvo išskersta, išžudyta, ir komunistai tapo visiškai išsluoti iš Kuomintango. Čiangas patapo Kinijos diktatoriumi.

Vėliau Kinijos komunistai pradėjo kovoti prieš Kuomintangą ir Čiang Kai-šeką, kaip didžiausią Kinijos liaudies priešą. Bet tai buvo sunki kova. Per metų eilę komunistinės armijos kilnojosi iš vienos vietos į kitą, praktiškesnę, patogesnę vietą. Ilgainiui jos, tačiau, iškariavo pastovesnes teritorijas ir jose laikėsi. Iš tų sričių komunistinės armijos kariavo prieš japonus, prieš Kuomintangą ir šiandien išplėtė savo frontą per visą Kiniją, — šiandien jos turi savo kontrolėje beveik pusę Kinijos!

—:—:—:—

Aišku, Kinijos komunistų vadai iš padarytų klaidų, kaip nurodėme, mokosi. Čiang Kai-šeku jie nepasitiki ir negali pasitikėti. **Todėl negali būti su Čiang Kai-šeku šnektos apie taikymąsi.**

Čiangas pridarė kinų tautai tokių šelmyščių, kurių ji niekad neužmirš. Todėl ir jo taikos siūlymai neverti to popierio, ant kurio yra surašyti.

Kinijos liaudis, vadovaujama komunistų, mums atrodo, kariaus tol, kol visa Kinija bus liaudies rankose. Čiangas apgavo Kinijos liaudį ne sykį, bet šiuo sykiu jam tai nepavyks padaryti.

Kas Ką Rašo ir Sako

NE PATAISA, BET KATORGA

Gal nėra baisesnės Amerikoje įstaigos, kaip vaikų prieglauda. Kas keisčiausia, tai kad vyriausybė nieko nedaro, jog mūsų taip vadinamų prieglaudų vardą pataisyti, pagerinant jose gyvenimo sąlygas.

Štai neseniai Colorados berniukų pataisos mokykloje, vadinamoje Golden Reform School for Boys, sargai užkankino ar užmušė 14 metų berniuką Ruben Carcia, meksikiečių šeimos vaiką. Visoje valstijoje kilo platus sąjudis, kad privertus valdžią toje įstaigoje pravesti tyrinėjimą ir pašalinti žiaurumą. Aną dieną skaitlinga delegacija aplankė valstijos naujai išrinktąji gubernator. Knous ir reikalavo, kad jis imtųsi žygių to blogo pašalinimui. Gubernatorius atsakė, kad jis neturi pakankamai faktų dėl įsikišimo į pataisos mokyklos reikalus.

Bet štai "The Sunday Worker" sausio 3 dieną įdėjo korespondencija iš Denverio, kurioje pateiktas vieno berniuko afideivitas, išdėstantis baisią padėtį mokykloje. Tame savo pareiškime berniukas rašo:

"Vieną kartą aš Golden kalėjimo kamerose išbuvau penkias dienas. Viskas, ką aš gaudavau per dieną, tai ryte dvi riekutes duonos ir bliūdelį pieno, ir tiek pat apie 4:30 val. po pietų. Pienas, kurį aš gaudavau per penkias dienas, buvo visuomet surūgęs, apie dešimties dienų senumo.

"Du berniukai bandė pabėgti iš kameraičių. Kai juos sugavo, juos primušė. Kiekvienas gavo mažiausia po penkiasdešimt rykščių ant pliko kūno. Juos plakė šlapiais susuktais rankšluosčiais, po kiek laiko nuo rykščių gauti ruožai pasidarė juodi ir mėlyni.

"Kai berniukas antru kartu atsiunčiamas į šią mokyklą, jis pirmiausia per 30 dienų padedamas į darbo gengę. Vaikai šią gengę vadina 'chain gang'. Vaikai šioje gengėje priversti kasti sniegą, anglį, kasti ir valyti ravus, valyti šaligatvius, vietoje mokytis. Šio darbo gengės prižiūrėtoju yra ponas George Reese. Ponas Reese muša mus kumščiu. Kai jis vaikui užduoda plaštaku ir vaikas nerėkia, jis mano, kad vaikui neužgavo ir paskui muša kumščiu. Ponas Reese dažnai dvokia degtine ir labai keikiasi. Darbo gengėje berniukai dažnai išlaikomi net po 90 dienų. Jų tėvams bei kitiems saviškiams leidžiama su jais pasimatyti tik sykį per mėnesį per 15 minučių.

"Ponas Walter Hopkins, vienas iš mokyklos mokytojų, yra žinomas kaipo 'bulldog'. Jis nemoka apsieiti su berniukais, tai su jais elgiasi labai šiurkščiai. Jis juos muša per galvą kumščiu. Arba pavartoja lazdą.

"Berniukams neleidžiama kalbėtis ispaniškai, arba rašyti laiškus ispaniškai, arba aplaikyti ispaniškai rašytus laiškus. Jeigu sargai pastebi vaikus kalbantis ispaniškai, tuojau sustabdo.

"Kai tikimasi mokykloje svečių, sargai sustato pingpong stalus ir padaro, kad viskas atrodytų gražiai. Jeigu vienas berniukas bendrabutyje sulaužo taisykles, visi to bendrabučio vaikai nubaudžiami. Kai kada būna baudžiami klūpojimu ant kelių per dvi valandas."

NESUDERINAMA SU ISTORIJA

Pittsburgho Lietuvių Žinios teigia, kad "tik bažnyčia gali palaikyti laisvę, taiką ir pažangumą" (L. Ž., gruodžio 30 d., 1948 m.).

Bet ką gi tuo reikalu byloja istorija? Istorija parodo visiškai ką kitą. Istorija parodo, kad bažnyčia visuomet buvo ir pasiliko ištikima slopintojams laisvės. Bažnyčia, kontroliuodama pasaulio valdžią, yra davus pasauliui kruviniausius karus. O kas liečia pažangumą, tai bažnyčia piestu stoja prieš visokį pažangumą. Argi bažnyčios įsteigta ir palaikoma inkvizicija nesiųsdavo žmonių, tikinčių pažanga, į kartuves bei ant laužų?

Tuo būdu, pasiremiant istorija, galima sakyti, kad bažnyčia yra priešas laisvės, taikos ir pažangumo.

Du Mėnesiu Su Kovojančiais Graikijos Partizanais

Francūzas žurnalistas ištisu du mėnesiu išgyveno su Graikijos partizanais ir stebėjo jų didvyriškas kovas, baisų vargą ir didvyrišką pasiaukojimą. Jis matė partizanų išlaisvintose srityse žmonių gyvenimą ir nepalaužiamą viltį laimėti prieš savo krašto išdaviķus ir parsidavėlius, kurie dirba Amerikos dolerio tarnyboje prieš savo kraštą ir jo žmones. Jo patyrimai ir įspūdžiai nušviečia ir mums lietuviams tą klausimą, kodėl keliais atvejais Graikijos monarchistinės-fašistinės valdžios ir mūsų vyriausybės užtikrinimas, kad su partizanais jau tuoj bus apsidirbta, pasirodė tuščiais pasigyrimais. Minėto žurnalisto korespondencija tilpo sausio 2 dienos savaitiniame "The Worker." Prašome pasiskaityti.

Rašo SIMONE TERY, autorius apie Graikiją knygos "They Fought at Thremopylae"

PARYŽIUS. — Aš buvau tiek laimingas, jog galėjau aplankyti Laisvąją Graikiją, pereiti per kruviną uždangą, kurią amerikiečiai įsiveržėliai pastatė toje šalyje, kad neleidus žurnalistams pamatyti tiesą ir ją aprašyti. Kai aš pasiekiau generolą Markos'ą, jis man sakė, kad jis nebuvo matęs užsieniečio korespondento per ištisus aštuonis mėnesius. Paskutinis užsienietis korespondentas, kuris su Markos kalbėjosi, buvo Athenų valdžios išvarytas iš Graikijos 1947 metų kovo mėnesį. O George Polk, amerikietis korespondentas, kuris buvo išreiškęs norą Markos'ą aplankyti, buvo Salonikoje Tsaldaris'o policijos nužudytas pereitą gegužės mėnesį.

Todėl aš save skaitau laimingu. Per du mėnesiu aš važinėjau Išlaisvintoj Graikijoj — jojau raitas mulais, ėjau pėsčias stačiomis akmenuotomis pakalnėmis ir ramiais kloniais, tankiomis giriomis ir sniegu apdengtais kalnais. Aš gyvenau partizanų gyvenimu kalnuose ir valstiečių gyvenimu kaimuose. Kalbėjausi su kariais ir civiliniais žmonėmis, su darbininkais ir inteligentais, karininkais ir kunigais, tikinčiaisiais ir bedieviais, seneliais ir mažais vaikais, jaunuoliais ir moterimis.

Per tuodu mėnesiu aš mačiau ir girdėjau daug tai, kas yra išdidu ir baisu. Tai visa aš išpasakojau savo knygoje "They Fought at Thermopylae" (Jie Kovojo ties Thermopylae). Todėl aš dabar nebesistebiu taip, kaip kiti žmonės, kai išgirstu bei skaitau pranešimus apie milžiniškas kovas ir šaunias nepalaužiamų Graikijos žmonių pergales.

Partizanų maistas ir drabužiai

Kaipo karo korespondentas, aš esu ir pirmiau buvęs su armijomis mūšių laukuose. Bet niekados pirmiau nebuvau matęs didesnio vargo sąlygų, kokiose gyvena Graikijos Demokratinė Armija (partizanai).

Pirmiausia paimkime apsirengimą. Demokratinės Armijos karių apsirengimas be galo vargingas. Sutiksi tokių, kurie nešioja apiplyšusias, sulopytas ir nudėvėtas italų arba vokiečių uniformas. Bet užeisi ir tokių, kurie dėvi naujutėles amerikiečių arba anglų uniformas, tik neseniai atimtas iš priešo. Daugelis neturi paltų, o tik dalis teturi blanketus. Tik 20 nuoš. apsiavę batais, ir tie patys batai baisūs pažiūrėti. Kiti apsiavę primityviškomis saulėje išdžiovintos odos naginėmis. O daugelis visiškai basi! Ir šitie kariai kasdien turi atlikti ilgas keliones per kalnus keliais, kurie vasarą apdengti aštriais akmenimis bei purvu, o žiemą — sniegu ir ledu, kuomet šaltis pasiekia nuo 20 iki 30 laipsnių žemiau zero!

Nors partizanai kontroliuoja tris penktadalius Graikijos teritorijos, bet retai jie apsistoja nakvoti kaimuose, nes jie nenori, kad tas duotų priežastį priešui iš oro bombarduoti tuos kaimus. Beveik visuomet jie nakvoja po atviru dangum. Kai kada jie kalnuose pasidaro pastogę iš žabų ir šakų, bet tokia pastogė labai mažai teapsaugo nuo blogo oro bei šalčio.

Partizanų maistas labai prastas. Vyriausias maistas, tai kukurūzų duona, su kuria mums Francūzijoje teko proga susipažinti nuo to laiko, kai Amerika pradėjo mus "gelbėti." Kai kuriose vietose armija išgyvena ištisą mėnesį vien tik be druskos išvirta aviena, kitur tik bulvėmis, lešiukais bei pupomis, paruoštomis be druskos ir riebalų. Tik keliose vietose kariai geriau maitinasi. Viskas priklauso nuo apylinkės sąlygų ir transportacijos priemonių. Reikmenos pristatoma mulais bei kalnų arkliukais.

Visi ginklai iš priešų atimti

Apsiginklavimo padėtis irgi ne geresnė. Per visus du mėnesiu mano buvimo, nemačiau kitų ginklų, apart italų, anglų, vokiečių bei amerikiečių, kurie per mūšius buvo atimti iš priešų, kurie yra užpuolę Graikiją. Visi Markos'o armijos ginklai — taip ir visos kitos reikmenys, kaip drabužiai, vaistai, radijo bei telefono aparatai — pareina iš to paties vieno šaltinio: iš priešo. Aš galiu čionai pastebėti, jog per visą savo gyvenimą aš nebuvau valgęs tik amerikoniško kenuoto maisto, kaip per du mėnesiu su partizanais Graikijos kalnuose.

Partizanai apsiginklavę tiktai lengvaisiais ginklais — šautuvais, mašininėmis kanuolėmis ir tik visai keletu mažųjų kanuolių. Jie neturi nei tankų, nei lėktuvų. Bet tas nesulaiko juos nuo įsisteigimo artilerijos mokyklos ir net tankų mokyklos, nes jie tikisi kada nors iš priešo laimėti ir tos rūšies karo pabūklų.

Dėl stokos sunkiųjų ginklų partizanai dažnai priversti pasitraukti iš didesnių užimtų miestų, nes jie neturi priemonių nukauti priešo lėktuvus arba nutildyti jų sunkiąją artileriją. Nėra jokios abejonės, kad Markos'o kareiviai, kurie kovoja Marshallo samdinius taip garbingai, nepaisant to, kad jie skaičiumi yra viršijami dešimtimi prieš vieną, būtų seniai supliekę Graikijos išdavikus, jeigu būtų turėję nors ketvirtadalį tiek ginklų, kiek priešas turi.

Graikijos žmonių baisios sąlygos

Kovos sąlygos Graikijoje yra nepaprastos ir labai karčios. Bet ir civiliniams gyventojams nė kiek ne lengviau, kaip kariams. Niekados ir niekur, išskyrus kolonijas ir Lotynų Amerikos respublikas, aš nebuvau matęs tiek baisaus skurdo, kiek mačiau Graikijoje. Civiliniai gyventojai maitinasi dar prasčiau, negu kareiviai, nes jie viską atiduoda Demokratinei Armijai — atiduoda savo sūnums, savo broliams, savo vyrams, kovojantiems josios eilėse. Be to, reikia žinoti, kad net anuose "geruose" prieškariniuose laikuose Graikijos valstietis tevalgydavo mėsos tik tris sykius per metus. Viskas, ką jis dabar teturi, tai kukurūzai formoje duonos, blynų arba košės. Jie vaikštinėja basomis kojomis, dėvi namie gamintus rūbus, guli ant grindų plikose lūšnose!

Monarchistai - fašistai apsupo visas išlaisvintas sritis blokada. Pasekmės tokios, jog tos sritys stokuoja ne tik vaistų, bet ir būtiniausių maisto produktų. Jose nėra nei druskos, nei cukraus, nei riebalų. Tarpe gyventojų — suvargintų, nedavalgiusių ir aštuonių metų karo išsemtų — siautėja ligos, ypatingai džiova ir karštligė.

Baisus teroras

Bet alkis, šaltis, vargas ir ligos beveik nieko nereiškia prieš siautėjantį terorą. Tie parsidavėliai Amerikai neišdrįsta pasilikti kaimuose, kur juos galėtų užpuldinėti partizanai. Jie yra apsistoję miestuose ir iš ten keršija ant moterų, senelių ir vaikų. Amerikos lėktuvai ir kanuolės valdžios spėkų yra pavartojamos vyriausiai žudymui beginklių valstiečių. Aš nemačiau tokio kaimo, kuris nenešiotų sunaikinimo ženklų. Athenų kvislingų paliktas nuniokojimas daug didesnis, negu buvo nuo vokiečių įsiveržimo.

Mėgiamiausias tų Chicagos gengsterių pasekėjų karo metodas yra toks: Prisidengę šarvuotais sunkvežimiais, tankais ir artilerija, jie iš miesto užpuldinėja kaimus. Ant kaimų ramių ir beginklių gyventojų jie paleidžia darban visus ginklus ir atlieka žiauriausius prievartos žygius: padega lūšnas, žudo, plėšia, muša, žagina, išsivaro gyvulius, senus žmones, moteris.

Apsidirbę su vienu kaimu, puola kitą kaimą. Visur juos lydi griuvėsiai ir degėsiai. Vieną sykį aš pats savo akimis mačiau jų darbus ir tik ačiu partizanams ir valstiečiams, kad man pavyko pasprukti gyvam. Aš savo akimis mačiau visus kaimo gyventojus bėgant į miškus, genant savo gyvulius, tartum kokie baisūs hunai būtų nusileidę ant jų kaimo.

(Daugiau bus)

Grįžta į Savo Tarybinę Tėvynę

Rašo Antanas Petraitis

RYGA. — Iš vakarinių Vokietijos zonų ir iš Austrijos į Tarybų Sąjungą vis tebegrįžta tarybiniai žmonės. Jie važiuoja ir iš kitų Europos šalių ir iš Amerikos, kur, verbuotojų suvylioti pakliuvo į sunkius katorginius darbus.

Arnoldas Mikelsonas išbuvo ilgą laiką su savo šeima stovykloje 701 (Rido miestas, Austrijos amerikiečių okupacijos zona). Jis netikėjo skleidžiamiems stovykloje šmeižtams apie gyvenimą Tarybų Latvijoje, bet išvykti į Tėvynę negalėjo. Stovyklos vadeivos nedavė galimumo kreiptis į Tarybinį atstovą repatriacijos reikalais. Jie gąsdindavo jį ir visaip grasino atsilyginsią, jei jis kur nors prasitartų apie savo norą grįžti į Latviją. Nepaisant to, Mikelsonas sugebėjo pranešti apie savo padėtį tarybinės valdžios organam repatriacijos reikalams ir jų padedamas sugrįžo tėvynėn. Su juo drauge Rygon sugrįžo jo motina, žmona ir duktė. Ryga pasitiko juos maloniai. Jie apsigyveno savo sename bute. Kiekvienam šeimos nariui valstybė išdavė piniginę pašalpą, padėjo rūbais, avalyne, būtiniausiais daiktais.

Rygos gamyklose ir fabrikuose dirba šimtai latvių, kurie ne per seniausiai buvo perkeltųjų asmenų tarpe ir gyveno skurde. Apie 200 buvusių repatriantų dirba Rygos vagonų statybos gamykloj. Savo sąžiningu darbu, gamybiniais pasiekimais jie nusipelnė visuotiną pagarbą. Z. Tomso, E. Buchrotso, F. Avotės, V. Berezovskio ir J. Berzinšo vardai žinomi toli ir už gamyklos ribų.

Julius Berzinš su žmona ir dukterim sugrįžo tėvynėn kiek prieš pusmetį. Dirbdamas šaltkalviu vanagonų statybos gamykloje, Berzinš sėkmingai įsisavino šių dienų techniką ir sistemingai viršija gamybinius planus. Jis uždirba apie 2 tūkstančius rublių per mėnesį.

Daugelis iš grįžusiųjų tėvynėn iškelti į vadovaujamą darbą. Antai, Arturas Balandis ir Edmundas Dombergas dirba cechų viršininkais, Richardas Evaldas ir Bruno Šenbergsas — pakaitų meistrais. Inžinieriai ir technikai, aktoriai ir dailininkai, gydytojai ir agronomai — visi rado galimybę pritaikyti tėvynėje savo žinias. Profesorius Lepika Arvydas, ekonominių mokslų kandidatas Erikas Berzinš, kinorežisierius Pucė Valdemaras, gyd. Ana Bormanis, inžinieriai Peters Mikelsonas, Karls Kurmanis ir daugelis kitų — dirba savo specialybėje.

Tarybų Sąjungoj kiekvienam duota teisė į mokslą. Tūkstančiai jaunuolių ir merginų, išguitų svetur, ilgą laiką buvo atitraukti nuo mokslo. Grįžę į tėvynę, jie vėl stojo į aukštąsias ir vidurines mokslo įstaigas, daugelis jų jau įsigijo specialybę. 1946 metų rugpiūčio mėnesį į Lietuvą iš Austrijos su tėvu ir motina sugrįžo Zigfrida Budrytė. Gimtinėje išsipildė jos svajonė — ji įstojo į Vilniaus valstybinio universiteto juridinį fakultetą.

Visai kitas tapo ir latvio valstiečio Antano Daukštos gyvenimas. 1947 m. jisai su žmona sugrįžo iš Vokietijos. Vienkiemis buvo vokiečių sugriautas. Vietiniai Daugpilio tarybinės valdžios organai padėjo sutvarkyti ūkį. Daukšta įsigijo arklį, karvę, gavo žemės sklypą ir sėklas pasėliams. Dabar Daukšta gyvena nuosavame name, turi reikiamą žemės ūkio inventorių ir namų apyvokos daiktus. Šįmet Daukšta nuėmė gerą derlių.

Tarybiniai piliečiai, grįžę tėvynėn gausingais laiškais išreiškia savo padėką tarybinei valdžiai už jos didžiulį rūpestį sugrįžusiais.

Grupė lietuvių, grįžusių į Lietuvą iš Vakarų Vokietijos rašo: "Nuo to momento kai mes perėjome į tarybinę Vokietijos okupacinę zoną, mes pajutome tokią meilę, tokį tarybinių darbuotojų nuoširdumą ir rūpinimąsi, ir mes, ilgą laiką bastęsi svetur, buvome labai sujaudinti.

Iš visos širdies dėkojame Tarybinei vyriausybei už rūpestį ir suteiktus mums galimumus vėl būti Tarybų Sąjungos piliečių tarpe ir vėl kurti savo gyvenimą. Dėkojam už grąžintą mums šviesų, ir laimingą gyvenimą mūsų brangioj tėvynėj."

Šitą laišką pasirašė 78 repatriantai, jų tarpe lietuviai: J. Lemkis, P. Naudys, M. Mozūras, E. Žiolys, J. Kokštas, F. Lukaitis ir kiti.

Tarybiniai piliečiai, esantieji toli nuo Tėvynės, kenčia nuo spaudimo priešiškų elementų, kurie šmeižia Tarybų Sąjungą ir gąsdina tarybinius žmones visokiausiais pramanymasi. Priešai viską išnaudoja, melą ir papirkimą, grąsinimus ir terorą, kad tik neduoti galimybę sugrįžti į tėvynę.

240 žmonių, grįžusių iš vakarinių Vokietijos zonų bendrame laiške rašo: "Daugeliui iš mūsų teko išeiti iš stovyklos taip, kad stovyklos administracija nieko nesužinotų. Naktį, vogčiomis, kaip vagys mes išeidavome iš DP stovyklų, kad grįžtumėm prie savo šeimų."

Toliau laiške pasakyta: "Mes, atvykusieji iš įvairių Vokietijos vakarinių zonų stovyklų, laikome savo pareiga pareikšti, kad daugiau kaip 90% mūsų tautiečių, gyvenančių vakarinėse zonose nori sugrįžti Tėvynėn. Bet kelią sugrįžti į tėvynę prie savo židinių ir šeimų jiems pastojo skaitlingi komitetai ir organizacijos, kurių sąstate esama anglų, amerikiečių ir prancūzų karinės valdžios globojamų hitlerinių samdinių, kurių rankos suteptos tarybinės liaudies krauju." Laiškas baigiamas tokiais žodžiais: "Mes įsitikinome, jog vienintelis teisingas kelias — tai sugrįžimo į Tėvynę kelias. Todėl mes kreipiamės į viso pasaulio tautų visuomeninę nuomonę su šūkiu: pagreitint šimtų tūkstančių perkeltųjų asmenų likimo išsprendimą, išgelbėti juos iš susidariusios sunkios priešiškos aplinkos ir padėti jiems sugrįžti į Tėvynę."

Washington. — Valstybės departmentas ir kariniai vadai prašė Kongresą paaštrint įstatymus dėl valdžios "sekretų" apsaugos.

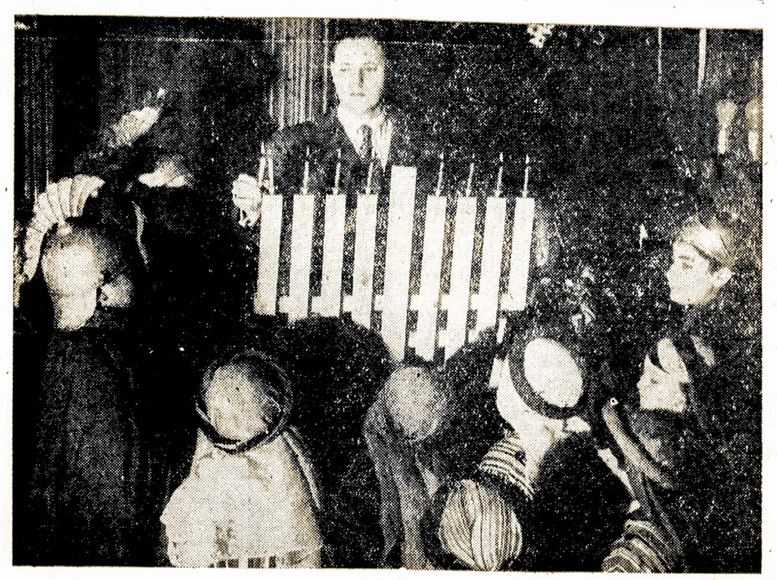

Tradicinėmis iškilmėmis žydai pažymi pradžią švenčių, vadinamų Chanukkah. Jos tęsiasi per 8 dienas, atžymėjimui senovėje Makabėjų išlaisvinimą Jeruzalės. Vaikai pavaizduoja tą įvyki.

Dar Apie Tuos DP — "Dievo Paukštelius"

Rašo Jonas Molis

"Dievo paukštelių" nosys nutyso, sparnai nuleipo... Gedulas ir baimė. Netekta gabaus darbininko, uolaus tautininko - jaunalietuvio, šaulio Edvardo Drazdausko. Vokiet., Hamburge, anglų teismas nuteisė jį pakarti. Pakartį už jo, naciu laikais, KZ-to stovykloj Gross Rosen "sąžiningą" pareigų ėjimą: daužymą ir kaulų laužymą kacetininkams. Gabesnieji "dievo paukšteliai", bijodami, kad prasidės "meškeriojimas", ir jų ne vienas gali, kaip ir Drazdauskas, pakliūti "ant kabliuko" — pradėjo taisyti nuleipusius sparnus tolimesniam skridimui. Bet vieną gražią dieną... Stebuklas. Grįžta stovyklon pas savo dulcinėją "dievo paukštelis" Edvardas Drazdauskas. Karo teismas Hamburge kartu su Drazdausku teisė ir du vokiečius: Hassebroeck'a ir Eschner'į. Šimtas liūdininkų įrodė jų kaltę. Apie tai rašė vokiečių laikraščiai, buvo skelbiama per radiją. Ypač daug rašė apie Gross Roseno KZ-to stovyklą lenkų spauda: "Tygodnik Polski" — New Yorke, 1946-1947 metais; "Parada" — Italijoje; "Lech" Muenchene, Vokietijoje. Čia trumpa ištrauka raportažo, tilpusio lenkų laikraštyje "Lech" 1948 m., Nr. 54-75. Ten taip aprašoma Edvardo Drazdausko suėmimo scena:

Przygotowalismy się drobiezgowo. Porucznik Wierzbowski z War Crimes Group usiadl w kącie kancelarii obozu, trzymając rękę na pistolecie. Obok angelski major Wilkinson, shef DPACS, a ja z automatycznymi kajdankami, blisko drzwi. Drazdauskas Edvardas zostal wezwany w celu sprawdzenia DP karty... Nikt w obozie nie domyslal się, że angielski samochod, stojący przed kancelarią, przywiozl dwuch Polakow, z ktorych jeden to niedawna ofiara Drasdauskasa, jedna z tysięcy, a drugi to polski oficer wywiadu. Nie padlo jedno polskie slowo, aby nie sploszyc lotra i zdarzających się podobno w takich obozach, pomocnikow do ucieczki... Otwierają się drzwi. Litwinka, tlumaczka — otwiera je szerzej, wpuszcz pukającego, zamyka i staje przed nami... ON, **wszystkim bylym więzniom** z Gross Rosen **znany kat Drasdauskas Edwardas**... Zboj ma pięknie wypielęgnowane bokorody "baczki." Sklonil się majorowi Wilkinsonowi i podaje swą DP kartę. Posiada dowody iż byl w czasie wojny zatrudniony **jako przymusowy wysiedleniec** u "bauera"... Drasdauskas, blady, spostrzegl i mnie za sobą w tyle. Jeszcze raz upewnilem się, zanim wypowiedzialem skazujące go na szubienicę slowo, ale już po polsku: ON... Flegmatyczny angielski major zaciągnął się niedbale fajką, a w rękach porucznika blysnal pistolet: "Haende hoch!"

VERTIMAS

(Vertimą padarė Jonas Kaškaitis)

Lietuviškai skamba:

Prisirengėm smulkmeniškai. Leitenantas Vieržbovskis, (perdėtinis) iš "Karinių nusikaltimų grupės", atsisėdo kampe, patalpos raštinėj, laikydamas ranką ant pistoleto. Šalimais —anglų majoras Vilkinsonas, DPACS šefas, o aš, su automatiniais retežėliais, paliai duris. Tapo iššauktas Drazdauskas Edvardas, kad patikrinus DP kortelę... Niekas valdyboj nedasiprotėjo, kad pastatytas prie raštinės anglų automobilis atvežė du lenkus, kurių vienas — neseniai kankinta Drazdausko auka, viena iš tūkstančių, o kitas — lenkų žvalgybos karininkas. Nė vienas lenkiškas žodis neiškrito, kad tuo nepaakstinus galvažudžio ir paprastai pasitaikančių panašiuose sambūriuose sėbrų pabėgti... Atsidaro durys. Lietuvaitė, vertėja — plačiau atidaro duris, įleidžia barbenusį, uždaro, ir prieš mus atsistoja JIS, **visiems buvusiems Gross Rosen'o kaliniams žinomas budelis Drazdauskas Edvardas**... Žmogžudis — su gražiai išlepintais ūseliais "bakenbardais". Linktelėjo majorui Vilkinsonui ir paduoda savo DP kortą. Turi prirodymus, kad laike karo, **kaipo verstinai išvietintas**, būk dirbęs berno darbus pas "bauerą" (valstietį vokietį)... Drazdauskas, išbalęs, pastebėjo ir manę užpakaly. Dar kartą persitikrinau, pirma negu ištariau nurodantį jį kartuvėms žodį, bet jau lenkiškai: ON (jis)... Flegmatiškas anglas majoras nepaisančiai užsitraukė pypkės dūmų, o leitenanto rankose sublizgėjo pistoletas: "Rankas aukštyn!"

Ir štai "dievo paukštelis" Edvardas Drazdauskas vėl burkuoja ir čiulba savųjų tarpe. Teisme nebuvo įrodyta, kad Drazdauskas ir jo sėbrai Hassebroeck'as ir Eschner'is kankintų anglų ar amerikiečių karius —tokių karių toj stovykloje nebuvo ir aukščiausias teismas, išžiūrėjęs Drazdausko ir jo sėbrų apeliacijas, sustabdė ne tik bausmės vykdymą, bet ir bylą nutraukė. Vėl atkuto "dievo "paukšteliai" — jie savo darbus-darbelius garsino toli nuo anglų ir amerikiečių — jų kaltinti nėra pagrindo. Tai kas, jei žuvo iš jų rankų koks nors žydelis ar lenkas... Vėl Vaclovas Sidzikauskas, pagarsėjęs "persų kilmės" kilimų ir "patikėtų" musų pasisavinimu, lankstosi Paryžiuje. Daro sutartis. Kuria įvairių dydžių Lietuvą — kaip kam patinka. Lietuva su Vilniumi; Lietuva su Vilniumi, Gardinu ir Minsku; Lietuva be Vilniaus, be Kauno ir be Lietuvos... Kiti, suvaikėję seneliai, pakeitę savo pavardes, kad patogiau būtų melą skleisti, nes sena pavarde jau pernelyg primeluota, braižo projektus kilometriniems tiltams "atstatytoje" Lietuvoje ir plentų tinklus raizgo, stato elektros "jėgaines"... Keisti žmonės. Ar negeriau jiems tiko anais "gerais" laikais ministerių kėdėse sėdintiems tiltus statyti, plentų tinklus raizgyti. Tiesa, jie ir tada buvo veiklūs. Braižė jie ir anais laikais, bet... vien savo viloms ir rūmams planus. Juk reikėjo Lietuvai "savų" aristokratų. Šiandien tie "aristokratai" negali suprasti, kad Lietuvos darbininkas ne jų projektais tiltus statys, ne jų tinklais plentus grįs ir ne jų sutartis vykdys. Šiandien Lietuvos darbininkas stato, grindžia ir vykdo tik tai, ką jis pats nutaria. Šiandien Lietuvos darbininkas turi ir Vilnių ir Kauną ir Klaipėdą. "Dievo paukšteliams" tai nepatinka — piktinas jie, piktinas jų patelės: ponios, poniutės ir poniusės. Tai patvirtina nugirstas vienos didesnės "veiksnių" rezidencijos kieme pasikalbėjimas:

— Žinai, poniute, kokia nelaimė! Šįmet neturėsiu iš užjūrių skanėsių kūčių stalui. Girdėjote, Amerikoje streikuoja uostų darbininkai ir man žadėtas siuntinys pavėluos.

— Ką čia, ponia, ir besakyti. Nėra toj Amerikoj tvarkos. Vot, kad Tamstos vyras ten būtų ministras, tai jiems parodytų streikus!...

— O poniutės vyras policijos vadu — išbadytų jiems pašones.

— O poniusės — policijos vachmistru. Atsimenat Kaune...

Taip sielojosi ponia, poniutė ir poniusė — "dievo paukštelių" patelės.

Bet ar jos kaltos, kad tapo "aristokratėmis"?

(Gali perspausdinti ir kiti laikraščiai).

Mūsų Laimė Naujajame Gyvenime

Rašo Biržietis Jurgis Kasperūnas

Norisi man papasakoti Jums apie naują gyvenimą, kurį Lietuvos liaudžiai atnešė Tarybų valdžia.

Mūsų miestas nedidukas, kiekvienas jo gyventojas vienas kitą pažįsta iš veido. Per pusvalandį galima iš vieno miesto krašto pereiti į kitą. Kuo pasižymi gi tie mūsų mažieji Biržiai? Pasižymi jie visų pirma savo žmonėmis.

Karas neaplenkė ir Biržų. Miestas buvo sugriautas, nuniokotas. Tačiau žmonės griebėsi miestą atstatyti. Mes žinom, kad mūsų Biržai bus dar gražesni, ar puikesni, kaip prieš tai. Pasibaigus darbo dienai, biržiečiai eina tvarkyti griuvėsių, valo miestą, atstato jį. Jaunimas nutysusias gatves apsodino medeliais. Amatų mokyklos mokiniai patys atstatė savo patalpas, bendrabutį, dirbtuves. Buvęs stalius Vaitkevičius, padėjęs tiek daug triūso dėl mokyklos įkūrimo, dabar vadovauja jai. Žmonės jį išrinko deputatu į miesto Tarybą.

Apskrityje įsteigtos dvi gimnazijos, atidaryta dešimtys naujų pradinių mokyklų. Jose mokosi buvusių samdinių vaikai. Argi galėjo kada galvoti buvusi samdinė Morkūnienė, kad ji, devynių vaikų motina, bus taip globojama ir susilauks tos garbės, kad jos krūtinę puoš ordinas? Ar galėjo pagalvoti Morkūnienė, kad žmonės ją išrinks deputate į vietos Tarybą, kad ji vadovaus savo rajono žmonių gyvenimui ir darbui.

Mūsų amatų mokyklos mokinys Puodėnas šią vasarą gydėsi Kryme. Argi galėjo darbininko šeima buržuazinėj Lietuvoj ir svajoti, kad jų sūnus vyks į kurortą?

Saločių valsčiuje, ant srauniosios Mūšos kranto, yra išsidėstęs vienas pirmųjų mūsų apskrityje "Aušros" kolektyvinis ūkis. Antrus metus gyvuoja šis kolektyvinis ūkis. Jam vadovauja Didžiojo Tėvynės karo dalyvis Gricius. Jis kovojo Klaipėdos Raudonosios Vėliavos ordino divizijos gretose. Jis pirmą kartą su kolektyvinio ūkio gyvenimu susipažino Gorkio srities Balanchos rajone ir susimąstė dėl kolektyvinių ūkių sukūrimo savo tėviškėje.

Dideliam ir sudėtingam ūkiui dabar vadovauja Gricius. Baltas mūrinis namas, aplinkui mūriniai trobesiai — arklidės, tvartai, klėtys... Visa tai priklausė dvarininkui, o dabar tapo nuosavybe tų, kurie savo rankomis sukūrė šituos turtus. Šiais metais "Aušros" kolektyvinis ūkis surinko gausų derlių. Lietuvos kaimui užteka šviesi, laimės aušra.

Mūsų gyvenimas—tai bet kurio tarybinio miesto gyvenimas, kokioje mūsų krašto vietoje jis bebūtų. Mes neatskiriami nuo mūsų didžiosios Tėvynės. Mes gyvename, dirbame kartu su visa mūsų liaudimi. Tai ir yra mūsų laimė.

Pasiūlymas dėl Dvilypių Pinigų Berlynui

Paryžius. — Vadinamieji šeši "bepusiški" Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nariai siūlė įvesti Berlyne dvi bankines sistemas, per kurias eitų anglų-amerikonų ir Sovietų markės Berlynui. O vienų ir kitų pinigų laidas, girdi, išvien kontroliuotų amerikonai, anglai, Sovietai ir francūzai.

Washington. — Pranešama, jog medžiokliniai šunes per 10 dienų išpjovė 1,000 briedžių įvairiose valstijose.

Dienraščio Laisvės

BANKIETAS

Pasiskubinkite Įsigyti Bilietą

ĮVYKS SEKMADIENĮ

SAUSIO-JANUARY 30, 1949

Vakarieniausime ir šoksime gražiojoje

LIBERTY AUDITORIJOJE

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, L. I., N. Y.

Nuo 11 ryto iki 5-tos po pietų bus Lietuvių Ko-operatyvės Spaudos Bendrovės dalininkų suvažiavimas. Vakarienė 6-tą val. vakare. — Po vakarienės šokiai.

GEORGE KAZAKEVIČIAUS ORKESTRA

Gros šokiams įvairius kavalkus.

INDIKŲ-TURKEY VAKARIENĖ

Ir tai dar ne viskas, bus ir kitokios mėsos įvairių prieskonių ir

PUTOJANČIO ALAUS IKI VALIAI

Vakarienei ir šokiams bilietas $3.00. Bilietai gaunami Laisvės ofise ir Kultūriniame Centre.

Yien tik Šokiams Įžanga 75c.

(Taksai įskaityti)

PATARIMAI AKTORIAMS

1. Rapoportas.

(Tąsa)

Tegul kiekvienas atlieka tokius pratimus ("miške," "lauke," "laivelyje," "namie" ir t.t.), paskui spręskite, kas geriau ir teisingiau pratimą atliko ir kuriomis priemonėmis jam pavyko tos tiesos pasiekti.

FIZINIŲ VEIKSMŲ ATMINTIS

Dabar pereisime prie kitų, dar sudėtingesnių santykiavimo pratimų. Pasistenkite tiksliai atgaminti kokį nors fizinį veiksmą, pavyzdžiui, uždegti lempą, tačiau neturėdami nei lempos, nei degtukų; atlikite tai, kaip sakoma, su *įsivaizduojamu daiktu.*

Atsiminkite, kaip elgiamasi su degtukais, kaip nuimamas lempos stiklas, atsiminkite tų daiktų dydį, jų svorį, medžiagą, visa tai turėkite galvoje ir kaip galima tiksliau atlikite visus veiksmus.

Siūkite — įverkite įsivaizduojamą siūlą į įsivaizduojamą adatą ir prisiūkite įsivaizduojamą sagą.

Reikia pasirinkti paprastus ir įprastus veiksmus: skaldyti malkas, kaisti virdulį, žvejoti, skalbti, lyginti, rašyti laišką ir t.t., atgaminant atmintyje ir smulkmeniškai atkuriant tuos veiksmus su įsivaizduojamais daiktais.

Tegul kiekvienas išsirenka kokį nors veiksmą (iš pradžių nesudėtingą) ir atlieka pratimą namie vienas, o paskui pakartoja jį būrelio pratybų metu. Norint tiksliai atgamìnti atmintyje vieną ar kitą fizinį veiksmą, pirma reikia atlikti jį su tikrais daiktais ir pasistengti atminti daikto ir jo atžvilgiu savo padėtį.

Sakysime, jūs pilate į stiklinę arbatą. Kaip jūs laikote arbatinį ir kokio jis dydžio, kokio didumo auselė, nustatykite kur yra stiklinė, į kurią pilsite, kaip išskėtėt pirštus, pastatę ant stalo arbatinį arba virdulį, kaip laikote lėkštelę bei stiklinę ir pn.

Iš pradžių pasitenkinkite nedideliu veiksmų kiekiu; juos išmokę, palikte daiktus ir atlikite visa, ką atsimenate, su įsivaizduojamais daiktais.

Neskubėkite, veiksmai tegul būna atskiri, lyg padalinti, tačiau palaipsniui juos apvaldykite ir, išmokę lengvai elgtis su įsivaizduojamais daiktais, papildykite juos detalėmis, smulkmenomis, kurios padės jums surasti reikalingą santykį su įsivaizduojamu daiktu ir, kai rodysite šį pratimą, padarys jį žiūrovui įtikimą.

Smarkiai palenkus arbatinį, gali nukristi dangtelis, jį reikia prilaikyti; prieš įpilant verdančio vandens ir nuimant dangtelį, nereikia užmiršti, kad arbatinis karštas ir t.t.

Po to reikia praplėsti įsivaizduojamųjų daiktų sritį: paimti cukraus, atrišti uogienės arba medaus stiklinę; įsivaizduokite popierių, virvutę, kuriais ji užrišta, mazgelį, visų šių daiktų dydį, lipnius pirštus, šaukštelį, kuriuo dedate uogienę ar medų į lėkštelę, ant staltiesės lašą, kurį reikia nuimti peiliu ir t.t.

Į visa tai būtinai reikia atsižvelgti, patikrinti ir atlikti su didžiausiu tikslumu ir įtikinamumu. Tegul jus dalyviai pataiso, siekite šiais "fizinių veiksmų atminties" pratimais didžiausio teisingumo ir raiškumo.

Čia jūs lyg ir susumuojate visa, kas išmokta: jūsų dėmesys turi būti organiškai sukauptas prie vieno arba kito objekto (daikto), jūsų raumenys turi būti laisvi, jūs savo kūrybine vaizduote turite pateisinti rimtą santykiavimą su nesamu objektu (daiktu) kaip su esamu.

Žodžiu, visos mūsų aktoriško darbo sistemos paprasčiausios sudedamosios dalys (elementai) čia susilieja į vieną visumą. Ir iš išdavų, kurias jūs šitų pratimų metu parodėte, drąsiai galima spręsti, kaip sėkimingai jūs esate įsisavinę visa tai, apie ką anksčiau buvo kalbėta.

Atidžiai atlikite šiuos pratimus, sugalvokite patys naujų, lavinkite savo kūrybinę vaizduotę, tegul ji padiktuoja jums tas smulkmenas, kurios jūsų pasirinktam veiksmui būdingiausios, kurios padės jums atrasti rimtą santykiavimą su sąlygišku (nesamu) daiktu.

Būkite pastabūs, pastebėkite smulkiausius savo ir kitų žmonių gyvenimiško elgesio bruožus. Tai bus jums nepaprastai naudinga jūsų būsimajam sceniniam darbui, nes kaip tik pastabumas, aplinkinio pasaulio pagavos aštrumas ir sudarys tą atsargą žinių ir įspūdžių, kurie, pasilikę jūsų sąmonėje atsiminimų pavidalu, reikiamu laiku bus jūsų atrinkti ir sujungti į vieną visumą sceniniam tipui sukurti.

Tuo baigiama dėmesio, raumenų laisvumo, kūrybinės vaizduotės lavinimo, pateisinimo, scenìnio santykiavimo, viešosios vienatvės ir fizinių veiksmų atminties pratimų pirmoji dalis.

Baigiant tenka dar kartą nurodyti, kad visų šių pratimų tikslas yra išugdyti, paruošti jūsų vidaus (psichinį) aparatą būsimajam scenos darbui.

Seniau, būdavo, aktorius laukia "įkvėpimo," kuris turėjo ateiti spektaklio metu; nėra įkvėpimo — spektaklis praeina formaliai, neryškiai, publika nustemba: nejaugi tai tas pats aktorius, apie kurį tiek kalbėjo, arba kuriuo aną kartą taip žavėjomės?

Taip būna dar ir dabar, kad aktorius repeticijos arba mokinys pratybų metu sako, jog jis "nepajuto," "nenusiteikęs" ir pn.

Mes teigiame, kad aktorius neturi teisės formaliai, "valdiškai" būti scenoje, niūriai kartodamas eilę režisieriaus nustatytų žodžių ir judesių.

Mes teigiame, kad aktorius visą laiką, kol jis būva scenoje, turi gyventi ir degti vaidmens jausmais, — tik tada jo elgesys jaudins ir užkrės žiūrovą, tik tada vaidmuo bus suvaidintas kaip reikiant. Kitaip nebus sceninio meno, o jo vietoje — šiurkštus amatas arba nereikalingas žaidimas, gadinąs žiūrovų skonį.

Mes teigiame, kad, norint teisingai paveikti žiūrovą, aktoriaus būsena scenoje (spektaklio ir repeticijų metu) turi būti *kūrybiška.*

Tačiau mes neturime teisės, sudėję rankas, laukti tos kūrybinės būsenos, lyg "įkvėpimo iš aukščiau," kuris nežinia, ateis ar neateis. Mūsų laukia publika, ji turi teisę iš mūsų reikalauti, ir mes iš savo pusės turime pateikti jai tikrą meną, o ne surogatą, ne meno imitaciją.

Todėl mes turime mokėti valdyti savo vidaus aparatą taip, kad prisiverstume bet kuriuo repeticijų ir pačių spektaklių metu būti *kūrybiškai susikaupę;* reikia išstudijuoti mūsų psichikos dėsnius, kurie valdo visą aktoriaus medžiagą.

Repeticijų metu prieš režisieriaus stalelį, scenoje prieš publiką tam tikrą, iš anksto skirtą valandą mes turime mokėti susikaupti, turime sužadinti kūrybinę būseną, nelaukti ateinant įkvėpimo, o sugebėti priversti jį pas mus ateiti.

Štai, mes ir mokomės tai padaryti, atlikdami visus anksčiau nurodytus pratimus. Įsisąmoninę pagrindinius žmogaus elgesio dėsnius gyvenime ir juos užvaldę, mes atgaminsime juos ir scenoje.

Kuriamojo sceninio veiksmo su gyvenimiškuoju veiksmu sutapimo laipsnis bus atliktojo pratimo sekmės matas.

Mūsų turimas *"tiesos jausmas"* — tas jausmas, kurį mes lyginame su "muzikinės klausos" jausmu — turi vadovauti mums ir nustatyti tą sutapimo laipsnį. Muzikinė ausis girdi kiekvieną nepritemptą ir pertemptą gaidą — vos tik garsas šiek tiek aukštesnis ar šiek tiek žemesnis, atsiranda falšas. *Tiesa* būna tik tada, kada gaunamas reikalingasis, be jokių nukrypimų garsas.

Scenoje ir pratimų metu tas pats: jei aktoriaus elgesys bus šiek tiek nėišbaigtas, vadinasi, jis dar meluoja, falšuoja, jei kiek pertemptą, "pervaidinta" — *vadinasi, jis jau meluoja, falšuoja.*

Sceninė tiesa — tai siauriausia sceninio elgesio ir gyvenimiškosios tiesos sutapimo riba. Būti sceniškai teisingu — tai yra surasti, kaip sakoma, vienintėlę teisingą žmogaus elgesio gaidą, kuri kaip tik atitiks duotąsias aplinkybes (pasiūlytas darbo metu pratimams arba aktoriaus vaidmeniui).

Pratybų vadovas šiuo atžvilgiu turi parodyti ypatingą dėmesį, budrumą ir reiklumą, nes jo rankose yra aktoriaus medžiaga, gyvas žmogus, su visais sudėtingais savo jausmais, mintimis, apdovanotas didesniu ar mažesniu aktoriškų užkrečiamumu.

Teisingai nukreipti ir išauklėti mokinio "tiesos jausmą," išvaduoti mokinį nuo atsineštinių įpročių, sceninių ar gyvenimiškų štampų, išmokyti jį valdyti savo vidaus aparatą — tai rimčiausias ir atsakingiausias vadovo uždavinys, auklėjant aktorių.

(Bus daugiau)

Buržuazinės Lietuvos Kaimą Demaskuojąs Veikalas

(Pabaiga)

Žymiai teisingiau būtų, jeigu pjesės konflikto užuomazga tarnautų Povilo ir Labučio kova dėl pastarojo sklypo.

Antras trūkumas — pjesės finalas savo stiliumi skiriasi nuo viso veikalo, jis skamba pernelyg publicistiniai.

Kalbant apie veikalo pastatymą LTSR Valstybiniame Dramos Teatre, tenka žymėti visų pirma vaidybos ansamblišKumą. Tai yra, be abejonės, didelis statytojo A. Kernagio nuopelnas. Taip pat dideliu jo nuopelnu tenka laikyti puikias mizanscenas. Jos tiek yra natūralios, tiek psichologiškai pateisintos, tiek organiškai susijusios su veiksmu, kad, žiūrint spektaklį, žiūrovui nekyla klausimas, kodėl aktorius atsistoja vienoj ar kitoj vietoj, kodėl jis pereina iš kairės stalo pusės, o ne iš dešinės. Vykusių Kernagio mizanscenų paslaptis yra ta, kad jos yra giliai prasmingos, nuosekliai išplaukia iš veikalo socialinės minties. Paimkime, kad ir tokią mizansceną trečiame veiksme, kai Labutis, užtikęs "Blaivybės arbatinėj" begeriančius Rūkus, Povilą ir ljudininkus, užsimoja su kėde į Juozą ir paskui pats susmunka ant apverstos taburetės. Kaip puikiai tą mizanscenų režisierius perduoda. Kairiame scenos kampe vieningas buožių frontas, — scenos vidury ant apverstos taburetės susmukusi jų auka. Arba pirmame veiksme Povilo nuolatinis buvimas scenos vidury. Tą mizanscenų jau iš pat pradžių iškalbingai pabrėžia, kad svarbiausia figūra Rūkų troboje yra Povilas, "apsišvietęs," gudrus ir klastingas savo klasės vadeiva.

Kernagio režisieriniai laimėjimai aiškiai įrodo, kad veikalas scenoje suskamba tik tuomet teisingai ir įtikinančiai, jeigu jo statytojas sugeba išlukštenti ir teisingai suprasti pjesės socialinę reikšmę, jeigu režisierius nesivaiko pirmoj eilėj teatrališkų efektų (t. y. formos), bet stengiasi pirmoj eilėj teisingai atskleisti veikalo turinį.

Didelį socialinį ir politinį svorį pjesei suteikia Labučio vaidmens atlikėjo — Derkinčio vaidyba. Derkinčio pasisekimo paslaptis yra ta, kad jis savo aktorišką meistriškumą, vaidybos techniką pajungia Labučio vidiniam vaizdui sukurti. Jis tikrai gyvena Labučio gyvenimu, mintimis. Ir tik iš to išeidamas jis kuria išorinį Labučio vaizdą.

Priešingai pasielgė Vosyliūtė — Rūkienės vaidmens atlikėja. Tamsios, despotiškos ir godžios bobos vaizdą Vosyliūtė kuria grynai vaidybos technikos priemonėmis. Todėl žiūrovas nuolat jaučia, kad Vosyliūtė-Rūkienė ne **tikrai kenčia** dėl pavogtų pinigų, bet tik meistriškai **parodo** savo balsu, mimika kančios jausmo rezultatą.

Ne visuomet sugebėjo išryškinti psichologinį momentą ir Preikštas, kūręs Povilo Purono vaidmenį. Ypatingai tai žymu pirmame veiksme, kai jis sužino, kad Juozo su Marytė vedybos, o tuo pačiu ir jo su Ona, yra įmanomos. Ta žinia, reiškianti jų norų išsipildymą, nesukelia jame **tikro džiaugsmo,** Preikštas tiktai nevykusiai parodo tą **jausmo rezultatą.** Bet ten, kur jis vaizduoja Povilą šaltu grobuoniu, buože vadeiva, jis yra įtikinantis. Tose vietose Preikštas eina teisingu keliu. Bet bendrai paėmus, Preikšto Povilas yra įtikinantis, gyvas žmogus.

Švelnią, kupiną motiniškos šilimos ir užuojautos žmogaus skausmui Aneliukę, nuolat kažkur skubančią, nuolat plušančią sukūrė Grikevičiūtė. Tačiau jos pavaizduota Aneliukė nėra kažkokia kaimo davatkėlė-duoneliautoja. Ne, tai moteris, kuri žino savo žmogišką vertę, kuri žino tikrą buožių "geraširdiškumą."

Nesinorėtų sutikti su Mironaitės Maryte. Štai kaip ją charakterizuoja Ona: "...kas per darbininkė, kas per spėruolė. Ir bare, ir dainoj— pirmoji." Tai leidžia galvoti, kad Marytė yra temperamentinga, drąsi mergina, nesivaržanti dėl žodžio ir mokanti kirsti iš peties. Tuo tarpu Mironaitės interpretacijoj tai nepaprastai jautri, svajinga, daug mąstanti ir tyliai kenčianti dėl "nelygios santuokos" panelė. Todėl jos paskutinė replika trečiajame veiksme "ne... ne..." skamba greičiau kaip išlepintos miesčionės kaprizas, negu gilus ir drąsus protestas, dėl aplinkui vykstančių neteisybių. Tai atsitiko todėl, kad Mironaitė stengėsi daugiau pavaizduoti Marytės asmeniška dramą: sutryptą meilę, nusivylimą vyru, skausmą dėl nuolatinio ujimo iš Rūkienės pusės, negu pasipiktinimą Rūkų ir Puronų niekšybėmis, negu protestą prieš žmogaus paniekinimą.

Juozo vaidmenį atlieka Inčiūra. Juozo charakterį, bendrai paėmus, jis kuria teisingai. Jis stengiasi duoti silpnavalį, mėginantį protestuoti prieš motinos despotizmą, buožinių instinktų kaimo žmogų. Išoriniame vaizde Inčiūrai pavyko pasiekti neblogų rezultatų, tačiau Juozo vidinio vaizdo jam visai nepavyko sukurti. Gyventi Juozo jausmais Inčiūrai nė vienai valandėlei nepasisekė.

Nelygi yra ir Nosevičiūtė Onos vaidmeny. Nemažai dar yra vietų, kuriose matyti jaunos aktorės neįgudimas. Bet, iš kitos pusės, aktorė sugebėjo įrodyti, jog ji pajėgia ne tiktai atskirus epizodus teisingai kurti, bet ir ištisą vaidmens vaizdą.

Nekalbant apie atskirų aktorių vaidybinius trūkumus, reikia pasakyti, kad J. Baltušio pjesė "Gieda gaideliai" LTSR Valstybinio Dramos Teatro scenoje, yra didelis indėlis į originaliosios dramaturgijos lobyną.

T. Černiauskas.

MONTREAL, CANADA

MIRĖ K. MERKEVIČIENĖ

Kelios savaitės atgal, Kastulė Merkevičienė (Kvietinskaitė) turėjo operaciją ant vidurių. Po operacijos ligonė pasveiko ir pradėjo dirbti, bet išdirbus savaitę laiko vėl atsigulė ligoninėj dėl antros operacijos. Po antros operacijos, pagyvenus keletą dienų, mirė 10 d. gruodžio, o palaidota 14 d. gruodžio.

Iš Lietuvos velionė paėjo iš Kelmynės sodžiaus, Sasnavos valsčiaus, Marijampolės apskrities. Į Kanadą atvyko prieš 21 metus. Mirė sulaukusi vos 46 metų amžiaus. Didžiausiame nuliūdime paliko savo gyvenimo draugą, sūnų ir dukterį; taipgi brolį, kuris dar neseniai atvyko į Kanadą iš Vokietijos, ir dėdę, Montreale. Lietuvoj paliko motiną, 4 seseris ir 4 brolius.

Velionė buvo draugiška, simpatiška ir visuomet linksma, todėl nemažai ir draugų isigijus turėjo. Laike šermenų, velionę aplankė didelis skaičius jos draugų ir pažįstamų. Jos buvusi gera draugė atvyko ant jos laidotuvių net iš New Yorko, tai Mrs. Spudienė. Jos karstą puošė kelios dešimtys vainikų. Į kapus palydėjo didelis skaičius jos gerų pažįstamų ir draugų, ypač moterų.

Lai būna jai lengva šios šalies žemelė, o visiems jos artimiems reiškiu gilią užuojautą liūdėsio valandoje.

★ ★ ★

Mūsų Ligoniai

Dėl sušlubavusios sveikatos, keletą savaičių prisiėjo būti namie drg. J. Nauburiui. Šiuo tarpu ligonis jau beveik pasveikęs.

Drg. Mykolas Čėpla išsilaužė ranką, ligonis jau sveiksta.

Drg. Žigaitienė buvo smarkiai susirgusi, bet šiuo laiku ligonės sveikata jau gerėja.

Drg. Abligaitienė buvo susirgusi rubčiku. Šiuo laiku ligonė jau taisosi.

Linkiu visiem sergantiem greitai pasveikti.

★ ★ ★

Susižiedavo Ilda Nauburytė

Teko sužinoti, kad kuris laikas atgal susižiedavo Ilda Nauburytė su anglų tautybės vaikinu. Kada jų vestuvės įvyks, neteko girdėti. Linkiu daug laimės.

★ ★ ★

Lankėsi, Amerikietė Spudienė

Velionės K. Merkevičienės laidotuvėms į Montrealą buvo atvykusi Mrs Spudienė. Ji seniau yra gyvenusi Montreale, o dabar gyvena Jungtinėse Valstijose. Ta proga viešnia susitiko savo senus pažįstamus. Viešėjosi tik kelias dienas.

★ ★ ★

Neužmiršo Liadies Balso

Buvęs montrealietis, o pastaruosius kelis metus gyvenantis nuošaliau Montrealo, drg. Petras Bizokas, per dd. Tamašiūnus, prisiuntė savo auką dėl L. B. $5.00. Drg. Bizokas, nors gyvena toliau nuo Montrealo, bet niekuomet nepamiršta paremti vedamas įvairias progresyvio judėjimo kampanijas.

★ ★ ★

Iš MLSD Pašalpinės Draugijos Susirinkimo

Gruodžio 12 d. įvyko M.L. Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos mėnesinis susirinkimas. Šiame susirinkime svarbiausiu dienotvarkės punktu buvo nominacijos į valdybą 1949 metams. Seni valdybos nariai norėjo atsisakyti iš pareigų, bet susirinkime dalyvavę nariai spyrėsi, kad sena valdyba pasiliktų. Nors ne visi, bet sekanti valdybos nariai sutiko pagal žmonių pageidavimą: drg. J. Vilkelis sutiko dar sekantiems metams būti pirmininku; drg. J. Pelakauskas — vice-pirmininku; drg. J. Džiaugys — dešimtiems metams finansų sekretorium ir B. Petronis — protokolų raštininku. Gi drg. A. Janušis, ilgametis draugijos iždininkas, atsisakė pasilikti iždininko pareigose sekantiems metams. Jo vieton nominuotas didelis draugijos patrijotas ir darbuotojas drg. Ed. Strellis. Į valdybos narius nominuoti sekantì: P. Petrauskas, J. Taruška, A. Kmieliauskas, L. Dodonis ir J. Vilkelienė.

Į valdybą, kaip matėme, įeina geri ir darbštūs draugai, dideli draugijos patrijotai. Todėl netenka abejoti, kad draugijos reikalai bus vedami labai gerai. Žinoma, narių pareiga teikti didesnę valdybai kooperaciją, tai darbo bus galima daug daugiau atlikti ir lengviau.

Geriausios kloties ir ištvermės būsimai valdybai.

Korespondentas.

Hartford, Conn.

LLD Moterų Klubo narės laikė mitingą gruodžio 28. Kaip kas metai, taip ir šį kartą į paskutinį 1948 m. mitingą draugės susinešė užkandžių.

Beužkandžiaujant, drg. J. Kazlauskas prisiminė, kad būtų gerai pasveikinti "Laisvę" su Naujais Metais, paaukojant į budžeto fondą.

Visos ir visi buvusieji taip ir padarė. Aukojo sekamai: **Po $1.50** Juozas Šilanskis, M. Ramoškienė ir Andrius Grimaila. **Po $1.00** J. Kazlauskas, M. Juškienė, V. Kazlau, F. Repšys, K. Miller, M. Norbutienė, M. Vilkienė, M. Raulinaitienė, A. Dagilienė, K. Naktinienė, O. Visockienė, M. Roman, O. Rudžinskienė, M. Barnett, L. Žemaitienė, L. Mankienė, W. Brazauskas, J. Beržinis, A. Raymand.

Po 50c M. Sabaliauskienė, A. Verketienė, J. Yenulevičius ir P. Giraitis. Viso $27.50.

Sveikina su Naujais Metais "Laisvę" ir jos visą personalą.

Valdyba.

London. — Praeitais metais Anglijoj 6 nuošimčiais mažiau anglies iškasta, negu valdžia planavo.

"Begėdiškai nesportiška unijoms atakuoti mūsų pelnus dabar—kuomet mūsų nėra tenai juos apginti!"

MIAMI, FLORIDA

MŪSŲ ŽINIOS

Gruodžio 24 d. sustreikavo "The Miami Herald" linotipistai ir spaudos darbininkai. Pragyvenimo produktams vis kylant ir kylant, o jų algos stovi senos ir tos pačios. Bosai, magnatai, kad ir pakelia centą, kitą, toli gražu neužtenka. Tipografų unijos lokalas 430 veik vienbalsiai nutarė streikuoti ir nuo tos dienos spaustuvė yra pikietuojama.

Tačiau jų kova už geresnį duonos kąsnį bus gana sunki, nes bosai pelnagrobiai prisigabeno streiklaužių ir laikraštį išleidžia normališkai kožną dieną su pagalba naujoviškai pagerintos spaudos technikos. Neužtenka to, streikierius bosai baugina, kad jeigu jie nesugrįš prie darbo, tai praras savo vietas ant visados. Ant tokio užmetimo streikieriai ryžtingai atšauna, kad jie solidariškai - vieningai laikysis iki pilnam laimėjimui.

★ ★ ★

Gruodžio 31 diena LLD 75 kuopa vakare buvo surengusi šaunų bankietą, Frank Mockaus vienkiemyj, sulaukimui naujų metų. Apart skaitlingos vietinės publikos, dalyvavo daug svečių, pribuvusių iš šaltosios šiaurės įvairiausių miestų. Svečiai ir vietiniai žmonės buvo sodinami prie kelių paruoštų stalų per du kartus. Valgiai susidėjo iš kalakutienos ir kitokių visokių produktų, pagamintų mūsų gabiųjų šeimininkių, na, ir kavos, o kas panorėjo, tai ir stipresniųjų gėrimų. Po to sekė šokiai prie šaunios muzikos. Tačiau oras buvo šaltas, tiktai 36 laipsniai aukščiau zero. Taigi, nauji metai buvo sulaukti pusėtinai šaltame ore. Surengimui bankieto daugiausiai pasidarbavo draugai Valilioniai, Paukštaičiai, ir Maisonai. Jiems pagelbėjo kiti mūsų senieji veteranai. Ačiu jiems visiems, be abejo, kuopa turės kaip medžiaginės, taip ir kultūrinės naudos.

★ ★ ★

Sausio 1 dieną naujų metų oras nuo pat ryto buvo šaltokas ir šiurkštus. Šeimininkė užkūrė gasinį pečiuką, stuboj pasidarė šilčiau. Po pietų važiavome į Miami byčių apsirengę žieminėm eilutėm. Ant byčiaus smilčių gulėjo ir kaitinosi prieš saulutę tūkstančiai žmonių, bet jūroj mažai kas maudėsi. Pažvelgus ant lentos, kur užrašomas oras, tai oras buvo šaltokas, 45 laipsniai, o vanduo turėjo šilumos 71 laipsnį aukščiau zero, tai tokiame šiltame vandenyje galima maudytis, kiek patinka. Pastaruoju laiku mūsų miestas užsigrūdo naujais gyventojais, atostogautojais iš šiaurės, tai nuo dabar ir tas tikrasis sezonas prasidėjo, tačiau kambarių tuščių yra pakankamai, kainos prieinamos, maž daug po $10 nuo ypatos per savaitę. Valgyklose pora pagamintų kiaušinių ant toasto 35 centai, kavos puodukas 5 centai. Kad patenkinus svečius-turistus, miestas rengia visokias parodas ir sporto geimius su įžanga ir už dyką. Mat, atvažiavę svečiai su pilnais krepšiais žaliukių, tai visokiem mūsų miesto vertelgom puiki šienapiūtė. Kitaip ir būti negali. Netikėtai sutikau savo seną draugą barberį "Up-to-Date" Charles Degutį. Jis pilnai patenkintas mūsų saulėta Florida.

★ ★ ★

Sausio 2 dieną iš po nakties nekurie žalumynai, palmės, bananai buvo šalnos sužaloti. Saulei užtekėjus, viskas gražiai sušilo, atgijo. Tą pačią dieną įvyko LLD 75 kp. mitingas. Apart dienos klausimų, nutarta surengt pikniką pabaigoj šio mėnesio. Iš kuopos iždo tapo paaukauta $25 Laisvės Namo Korporacijos bylos vedimui. Sekantis LLD 75 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį po pietų, 3 val., vasario 6 dieną, draugų Paukštaičių rezidencijoj, 3901 S. W. 7th St. Visi nariai ir svečiai ateikite prisirašyti ir duokles užsimokėti.

V. J. Stankus.

TELEPHONE STAGG 2-5043

RES. TEL. HY. 7-3631

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS

FUNERAL HOME

ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager

(Laisniuotas)

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

Laidotuvių Direktorius

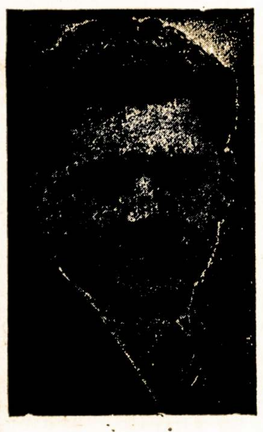

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Poplar 4110

Paul Gustas Funeral Home,

INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.

Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį

EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

August Gustas

BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(Kampas 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:

SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui

Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI

WORCESTER, MASS.

ALDLD 155 kp. susirinkimas įvyks 10 d. sausio, 7:30 v. v. Liet. salėje, 29 Endicott St. Malonėkite dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. — A. W. (5-6)

BRIDGEPORT, CONN.

Kadangi Liet. Jaunų Vyrų Draugijos salė jau baigiama atremontuoti ir Draugijų susirinkimai jau galima laikyti, todėl LDS 74 kp. susirinkimas įvyks sausio 9 d., 6 v. v., 407 Lafayette St. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes bus metiniai raportai ir kiti svarbūs ateities planai apsvarstomi. — J. J. Mockaitis, rašt. (5-6)

LINDEN, N. J.

Piliečių Klubo metinis susirinkimas įvyks sausio 28 d., 340 Mitchell Ave. Bus renkama nauja valdyba 1949 m. Po susirinkimo bus užkandžių ir įsigerti. Moterys-narės atsiveskite savo vyrus, vyrai-nariai atsiveskite savo žmonas. — M. Prakop.

SCRANTON, PA.

LLD 39 kp. susirinkimas įvyks 9 d. sausio, Ad-Lin Building, 604 Linden St. Progr. Part. kambariuose. Pradžia 2 val. dieną. Kviečiame narius dalyvauti, o ypatingai tuos, kurie dar nepasimokėjo už 1949 m., nes su pirmu siuntiniu (š. mėn.) turi būt mūsų visų duoklės centre. Antras dalykas, turime gerai prisiruošti prie LLD 12-tos Apskrities konferencijos, kuri įvyks viršminėtuose kambariuose, sausio 23 d. Taipgi reikia gerai prisirengt prie vakarienės, kuri įvyks 29 d. sausio Knights of Pythias Hall, kurion įžanga vos $1, o naudos bus dubeltavai. — P. Slekaitis, sekr. (4-5)

HUDSON, MASS.

LLD 103 kp. metinis susirinkimas įvyks 9 d. sausio, 4 val. dieną, LP Klubo salėje. Kviečiame visus narius dalyvauti, atsiveskite ir naujų. Gausite po knygą — Žmogus ir Mašina. — P. Vaitekūnas, sekr. (4-5)

WORCESTER, MASS.

LLD 11 kp. susirinkimas įvyks sausio 9 d., 11 val. ryto, 29 Endicott St. Draugai, prašau visų dalyvauti. — J. M. Lukas, sekr. (4-5)

So. Boston, Mass.

BOSTONO IR APYLINKĖS NAUJIENOS

Waltham laikrodėlių dirbtuvė, Waltham Watch Co., užsidaro, paskelbdama bankrūtą ir paleidžia iš darbo 2,300 darbininkų; praėjusią vasarą, darbui sumažėjus, buvo paleista iš darbo 1,400 darbininkų.

Kompanijos savininkai sako, kad jų kompanija negali atsilaikyti prieš Šveicarijos laikrodėlių kompanijas, kurios užpildo Amerikos marketus savo produktais.

★ ★ ★

Kaip reikėjo atnaujinti sutartį tarpe batsiuvių ir dirbtuvių savininkų, buvo kilęs nesutikimas. Savininkai pasipriešino pasirašyti sutartį, jei iš jos nebus išbrauktas paragrafas, kuriame sakoma, kad 1949 metais bus leistina, reikalui esant, diskusuoti algų klausimą. Abiejų pusių atstovai kreipėsi į valstijos Board of Conciliation and Arbitration dėl patarimo išrišti šį klausimą. Tuo tarpu, 11,000 batsiuvių, atstovaujanti 70 dirbtuvių, jau buvo gatavi streikuoti, jei kompanijos atsisakys pasirašyti sutartį.

Tačiau, kompanijų atstovai, kad išvengti streiko, turėjo nusileisti ir pasirašyti sutartį, kokios reikalavo darbininkai.

★ ★ ★

Suffolk apskrities teismas per ilgą laiką vedė tyrinėjimą, Revere miestelyj, penkių piliečių, kurie buvo įtariami grafte, konspiracijoje. Įvelta į tą bylą valdvietės, šunų ir arklių lenktynės ir tt.

Net švaresnė komercinė spauda manė, kad su pabaiga teismo iš šio prašvinkusio, didelio dūmo išsiverš liepsna, kuri apšvarins šią koloniją nuo moraliniai suglerusių politikierių. Bet, tardymui pasibaigus, prisaikintieji teisėjai (jury) per suviršį 20 valandų negalėjo prieiti prie nuosprendžio. Paskui jie buvo paleisti atsilsėjimui - atsikvėpimui. Grįžę, į apie valandą laiko išnešė nuosprendį, kad kaltinami yra nekalti.

Ta pati komercinė spauda spiaudosi ir lemia, kad ši byla ne tik kad neapšvarino šios kolonijos nuo pagedusių politikierių, bet dar parodė, kad ir teismo koridoriuose pučia moraliniai prašvinkęs vėjelis.

★ ★ ★

Massachusetts valstijoje batų siuvimo ir audimo industrijose darbai žymiai sumažėjo. Labiausia paliečia New Bedford ir Fall River—vatos industrijos centrus, Lawrence —vilnos ir Haverhill — batų siuvimo.

Apskaitliuojama, kad vatos audinių pramonėj darbas sumažėjo ant 24 nuošimčių; batų siuvimo ant 20 nuošimčių ir vilnos audimo ant 16 nuošimčių.

Apie vidurį gruodžio buvo 91,168 bedarbiai užsiregistravę valstijinėse bedarbių pašalpos raštinėse, prašant darbo arba pašalpos. Po naujų metų menama, kad bedarbių, oficialiai užsiregistravusių pašalpos, skaičius žymiai viršys 100,000.

★ ★ ★

Bostono draugės moterys neša mūsų veikimo vėliavą visuose frontuose ir teikia garbę visai kolonijai, po draug ir draugams vyrams, kurie tame darbe biskį atsilikę.

Vot, štai akyregyj vidurgruodyj suruošė vakarienę piliečių klubo kambariuose, So. Bostone, pasitikimui naujų metų puikų sąskridį ir gardžius valgius, piliečių klubo kambariuose, Cambridge. Laisvės vajaus pasekmes priskaitykim didžiumoj irgi draugėms moterims, nors daugiausia darbavosi tik d. H. Tamašauskienė.

Dar nepamiršome jų surengtų su valgiais parengimų, kuriuos ką tik paminėjau, o jos jau rengia kitą: šis bus tradicinis So. Bostono parengimas — **Laisvės paramai pietūs.** Menkai padėjome pasidarbuoti Laisvės vajuje, bet didžiai padėsime joms, skaitlingai sugužėdami pietauti.

★ ★ ★

Rodos, be didelių pastangų jau ir įsikūrė mišrus choras So. Bostone. Nors neskaitlingas, bet gražiai atrodo ir sutartinai, harmoningai dainuoja. Jis gali būti dar skaitlingesnis, įvairesnis, nes kolonija didelė. Dar yra daug geros medžiagos, tik reikia ją pasiekti, reikia sudominti choru.

T.

Michigano republikonas kongresmanas Clare Hoffman (kairėje) pasikamantinėjo pats su savimi šaukdamas pas jį CIO prezidentui Philip Murray nepasirodžius. Jis buvo pasiskelbęs save vieno asmens komitetu tyrinėti plieno darbininkų streiką prieš Shale Speare Products Co., Kalamazoo, Mich. Murray yra plieno darbininkų unijos viršininkas.

Pajieškojimai

Aš, Juzė Vitiniauskaitė, kilusi iš Naumiesčio, Šakių apskr., pajieškau savo pusbrolių Vinco ir Petro Kairaičių, kilusių iš Voverių sodž., Sintautų valsčiaus, kuriuodu 1910-12 metais atvyko į Jungtines Valstijas. Labai norėčiau susirašinėti, nes turiu svarbų reikalą. Patys, ar kurie žinote apie juos, prašome parašyti man sekančiu adresu, už ką būsiu labai dėkinga.—Juzė Vitiniauskaitė, 2549 Montgomery Str., Montreal, Que., Canada.

ŽOLĖS ARBATOS FORMOJE

Valo kraują nuo visokių nešvarumų	60c
Nuo išgasčio, bemiegės, galvos ir spran-do skaudėjimų, ausyse ūžimo	85c
Nuo kosulio, dusulio bei astmos	60c
Vyriškumo pataisymui	$1.25
Nuo užsisenėjusio kataro, Hay-fever ar rose catharh	$1.25
Sunkių mėnesinių sureguliavimas	75c
Pailių arbata 85c. Mostis	$1.25
Nuo inkstų ir strėnų skaudėjimo tarpina ir varo laukan akmenėlius	60c
Nesišlapyk bemiegant	60c
TRAJANKOS šaknys dėl ariejkos	$1.00
Valnija viduriuv, labai gera arbata	60c
Nuo sutukimo ,eik kūdyn	85c
Nuo cukrinės ligos (Diabetes)	85c
Nuo užsisenėjusio bronkaitis	75c
Nuo visokių išbėrimų, pimples	$1.00
Plaukų tonikas nuo pleiskanų, apsaugoja nuo pražilimą ir slinkimo	60c
Nuo surūgusio pilvo, heartburn	85c
Nuo nemalonaus kvapo i burnos	85c
Nuo vandeninės ir širdies ligy	60c
Nuo neuralgijos, neuraitis ir kitų panašių, Šita arbata ne tik užcina kelią šioms ligoms, bet ištarpina susuktus guzus ant sąnarių vartojant per kokį laiką	$1.75
Tyra mostis stabdo bilę kokį nežuį ir galima vartoti bilę kur	$1.25
Nuo visokių reumatiškų sausgėlių	60c
Laiškams popiera į Lietuvą su apie 15 skirtingų pasveikinimų. Tuzinas 40c. 3 tuzinai už $1.00.	
Žolės yra sudėtos į pakelius su nurody-mais, kaip vartoti.	

M. ZUKAITIS, 334 Dean Terr. Spencerport, N. Y.

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Aukso altorėlis, maldų knyga, paveiks-luotos mišių maldos. Celuloidos gražiais viršais. Tilžės spaudos	$1.75
Vainikėlis, mažesnė, paveiksluotos mišios, juodais apdarais	75c
Biblija, su 379 paveikslėliais, su išaiški-ninu, ką jie ženklina, su apskaity-mu, ką jie reiškia	$2.25
Nebijok mirti, nes iš jos neišbėgsi	60c
Saulė ir visos dangiškos planetos ir jų kelionė vienos aplink kitą	50c
Celibatas, neženotų kunigų	30c
Sawizrolas didis klastorius	35c
Raginis, gražios pasakos	35c
Dainų apie 120 įvairiausių	75c
Jonas ir Alenutė, gražios pasakos	25c
Laimė ir planetų nubūrimai	25c
Naujausia didelė sapnų knyga	$1.75
Detroito muštynės už dalinimą lapelių prie lietuvių bažnyčios	35c
Duktė marių, graži apysaka	25c
Karvės ir sūrių padarymas	25c
Kaip duktė gyveno pusbrolio	25c
Neužmokamas žiedas, graži pasaka	35c
Gudrus piemenukas	25c
Lengvas būdas išmokt angliškos kalbos be kito pagalbos	35c
Girtuoklių gadzinkos ir gyvenimas	30c
Istorija Seno ir Naujo, su paveikslais	25c
Juokų vežimas ir ar pacini iš monkės ir kiti monologai	35c
Nojaus Arka, įdomūs skaitymai	25c
Keliautojai į Šventąją Žemę Jeruzalę	35c
Lytiškos ligos ir kaip apsisaugoti	35c
Pinigai galvažudžiai ir prie ko jie žmogų priveda	25c
Paparčio žiedas, kaip jį atrasti	25c
Patarimai vyrams ir moterims apie lyties dalykus su paveikslais	$2.50
Praloto Olšausko gyvenimas su meiluže ir jos pasmaugimas	25c
Pekla, kur ji yra ir kam reikalinga? Su kankinimo paveikslais	35c
Raktas į laimingesnį gyvenimą	$1.00
Ragana, gražios apysakos	35c
Rymo Popiežius, ar jis yra tikras Kristaus įpėdinis?	$1.50
Velnias kapitonas, 3-jų tomų knyga	$1.50
Kabalas, laimių nubūrimas	15c
Lietuviška gaspadinė, su 450 receptų	$1.00

M. ZUKAITIS, 334 Dean Terr. Spencerport, N. Y.

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

FORA—Moteris dirbti prie lengvo namų darbo, skalbti ir pagelbėti prie kūdikio. Vyras dirbti prie sunkesnių darbų. Abu gali ir kitur padirbėti dalį laiko. $150 į mėnesį. DR. KESSLER, 195 ARGYLE RD., BROOKLYN. BUCKMINSTER 7-1740

(6)

REIKALINGI VYRAI HELP WANTED—MALE

KRIAUČIUS

PATYRĘS

Mokintis visus darbus prie moteriškų ir vyriškų drabužių.

Nuolatinis Darbas. Gera Mokestis

BROADWAY TAILORS

83-16 BROADWAY, ELMHURST, L. I.

HAVEMEYER 4-6414

(6)

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9770

KALĖDŲ DOVANOS

Jau laikas apsirūpinti pirkiniais Kalėdų dovanom. Labiausia įvertinamos ir ilgos atminties dovanos yra

AUKSINIAI IR DEIMANTINIAI DAIKTAI

LAIKRODŽIAI, ŽIEDAI, BRONSELĖTAI, LAKETUKAI

Didelis pasirinkimas gražiausių džiulerių Kalėdų dovanoms yra pas

Joną Patašių

307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Prieš City Market

Taipgi taisome laikrodžius ir visokius džiulerius.

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., B'way Line

Tel. GLenmore 5-6191

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus

Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger

Optometrists

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-8342

Matthew BUYAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.

Moderniškai įrengtos Koplyčios

426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.

Tel. MArket 1-5172

GERI PIETŪS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis

Savininkas

417 Lorimer Street

Laisvės Name

Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST.,

Cor. Hewes St.

BROOKLYN, N. Y.

Visokiausi vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI.

MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, Ph. G.

Tel. EVergreen 7-6238

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Freedom Crusade Turės Specialius Traukinius Į Washingtoną

Didžiojo New Yorko organizacijos ruošiasi siųsti į Washingtone įvyksiančią Freedom Crusade tokias skaitlingas delegacijas, jog užsakyti specialiai traukiniai, kaip praneša spaudai Civilių Teisių Kongresas, kuris mobilizuoja tą suvažiavimą.

Tikietus galima užsisakyti newyorkietėje tos organizacijos raštinėje, 23 W. 26th St. Telefonas OR 9-1657. Specialiais traukiniais kelionė (round trip) kainuos tiktai $10. Raštinė atdara darbo dienomis nuo 10 lig 10, šeštadienį nuo 10 iki 5.

Menas—Kieno ir Kam?

Vaidyba, tapyba, skulptūra, ir tt.—vis tai priemonės, galingos menines priemonės įvairiuose žmonijos siekiuose ir kovose—tautinėse ir klasinėse.

—Priemonės? menas yra priemonė klasinėse kovose? menas yra klasinis?!—gal surgs ne vienas "beklasinio" meno, "menas-menui" menininkas.

Taip, menas yra priemonė, ir jis tarnauja tam, keno rankose jis yra.

"God Save the King" tarnauja kam? Ne tautos laisvės reikalui, ne liaudies, ne darbo žmonių reikalui, bet engėjui karaliui.

"Bože Caria Chrani"—taip pat.

"My Country" ir "Star Spangled Banner" tarnauja kam? Ne hitlerizmui, ne Hirohitui. Šie himnai kelia Amerikos valstybinį jausmą, tarnaują šiam kraštui, teikia liaudžiai dvasinės stiprybės iš jos praeities kovų už laisvę.

"Internacionalas" šaukia kovon visus pavergtuosius, ir į jį ugnimi spiaudo visi tironai.

"Pulkim ant Kelių" (taip, ir maldos turi meną) kreipia žmogaus mintį nuo šio gyvenimo į pomirtinį gyvenimą.

Menininkas taipgi yra priemonė, įrankis to, kam jis parsiduoda, jei jis neturi savo idėjos ir netarnauja vien jai. Toks menininkas yra šluota, kuri šluoja bile kam, kas ją pasisamdo bei nusiperka.

Mes stovim ne už "meną menui," bet už liaudies meną liaudžiai.

Šitokiais klausimais šį sekmadienį, Liberty Auditorijoj, Richmond Hill (kampas 110 St. ir Atlantic Ave.), įvyks žymiojo prelegento Sydney Finkelstein'o prelekcija "Menas ir Visuomenė."

Pradžia 3 val. popiet.

Rengia Lietuvių Meno Sąjungos Trečiosios Apskrities komitetas.

Kviečiame visus pribūti ir pasisemti šios dvasinės naudos. S. V.

GERINS PAUPĮ

Queens apskritis pasirašė kontraktą pastatymui išmatoms naikinti stoties ties Whitestone. Kainuos arti 2 milionus dolerių, aptarnaus 2,600 akrų plotą miesto. Ji pagelbės apsaugoti East River nuo užteršimo, bus galima bent tūluose punktuose paupiu įrengti maudynes.

Pamatykite Lietuvą!

Mums, kurie gyvename per daugelį metų Amerikoje ir neturėjome progos atlankyti Lietuvos, yra labai malonu nors krutamuose paveiksluose matyti ją, kaip Lietuvos žmonės **aria, akėja, ir sėja laukus; pjauna ir kulia javus; verpia ir audžia įvairius audinius, mezga įvairius gražiausius mezginius.**

Mes, Amerikos gyventojai, tik dabar pradėjome įvertinti tą taip labai gražų ir brangų rankų darbą. Taigi, visi, ir tie, kurie jau matėte tą filmą, ateikite ir dar sykį pamatykite ją, kaip **laisvoje Lietuvoje žmonės dirba visos šalies žmonių gerovei,** o ne privatiškiems išnaudotojams.

ALDLD 1 kp. rengia **krutamus** gautus iš **Lietuvos paveikslus** ir taipgi **mokslišką** apie **literatūrą prelekciją.**

Draugas D. M. Šolomskas duos mums trumpą mokslišką prelekciją.

G. Klimas rodys iš Lietuvos filmą.

Virš minėtas parengimas atsibus sausio 9 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Kultūros Centre, kampas Atlantic Ave. ir 110th St., Richmond Hill.

Įžanga nemokama.

Kviečia
ALDLD 1 Kp. Valdyba.

LDS 1-mos Kuopos Metinė Vakarienė Jau Arti

Įvyks šeštadienį, sausio (Jan.) 15-tą, 7:30 vakaro, Liberty Auditorium, kampas 110th St. ir Atlantic Avenue, Richmond Hill. Važiuojant Jamaica linija reikia išlipti 111th St. stotyje.

Rengimo komisija maloniai prašo visus įsigyti vakarienės bilietus iš anksto. Vakarienė bus gera. Prie valgių bus ir alaus, kiek kas norės. Bilietų kaina $3.

Bilietus galima gauti Laisvės raštinėje ir pas LDS narius.

Komisija.

Žymūs Dvasiškiai Užgyrė Freedom Crusade

Septyni žymūs newyorkiečiai dvasiškiai prisiuntė Civilių Teisių Kongresui pranešimą, kad jie užgiria Freedom Crusade, kuri organizuojama vykti į Washingtoną šio mėnesio 17 ir 18-tą dienomis.

Crusade siunčiama reikalauti J. V. 81-jo Kongreso išleisti įstatymus apsaugoti Jungtinių Valstijų Konstitucija ir Teisių Biliumi laiduotas teises darbininkams ir mažumoms, kurioms tos teisės dabar yra atimtos arba bandoma atimti. Kad kongresas veiktų tas teises plėsti, ne siaurinti.

Pasirašiusiais Crusade remti, kaip skelbia Civil Rights Congress'o sekretorius William Lawrence, yra: dvasiškiai W. W. McCullogh ir Edward D. McGowan iš Bronx; William Hogans, Sr., ir William Hogans, Jr., iš Jamaica; Jonah Caplin iš Astorijos; J. C. N. Davis iš Manhattan; Sydney N. Bogner iš Sunnyside.

Pirm to šimtai žymių svietiškių švietėjų, unijų vadų ir kitų visuomeniško veikimo pirmūnų buvo paskelbę savo paramą reikalavimui kongreso apsaugoti, išlaikyti liaudies teises. Šimtai unijų lokalų ir kitų organizacijų priima rezoliucijas prezidentui Trumanui, kopijas pasiųsdami Civilių Teisių Kongresui, šaukėjams tos visašališkos Freedom Crusade. C.R.C. centralinė raštinė randasi 205 East 42nd St., New York 17, N. Y.

Esther Williams vaidina rolę tymo savininkės filmoje "Tak Me Out to the Ball Game," o Gene Kelly—žaidiko. Ši M-G-M filma ne už ilgo pasirodys miesto teatruose.

Aktorė Sophie Tucker atidavė teatriškų žinių skyriui didžiajame New Yorko knygyne 6 skrynias sulipdytų iškarpų iš spaudos apie jos darbus Amerikos teatre.

.... MATYK IŠSIVYSTANČIĄ ISTORIJĄ ....
ŽINIŲ FILMOS IŠ VISO PASAULIO
ROSE BOWL RUNGTYNIŲ ĮVYKIAI
SUSIRENKA 81-MAS KONGRESAS
ĮVESDINTAS PIRMAS RINKTINIS PORTO RICO GUBERNATORIUS
EMBASSY NEWSREEL THEATRE
Broadway ir 46th Street

Albertas Baltrūnas, Naujas Laidotuvių Direktorius

Albertas Baltrūnas

Rugpjūčio mėnesį, 1948 m., perėjo egzaminus ir gavo valdžios leidimą praktikuoti balzamavimą ir laidojimą numirusių **Albertas Baltrūnas-Balton.** Jis paeina iš Porth Washington, L. I., N. Y., sūnus Mikolo ir Veronikos Baltrūnų.

Pabaigoje 1948 metų Baltrūnas stojo manadžeriu populiaraus laidotuvių direktoriaus Matthew P. Ballas (Bieliausko) įstaigos, 660 Grand St., Brooklyne.

Albertas Baltrūnas yra jaunas vyras, inteligentiškas žmogus, išrodo, kad turės pasisekimo savo profesijoje. Nors jis yra Amerikoje gimęs ir augęs, bet gerai kalba lietuviškai.

Atsitikime mirties, kai kreipsitės į Bieliausko šermenų ir laidojimo įstaigą, jei Bieliausko tuo tarpu nebūtų, tai žinokite, jog Albertas Baltrūnas jums patarnaus taip lygiai, kaip ir pats Bieliauskas.

KALIFORNIEČIAMS

Atvažiuokite, broliai ir sesės, žiemavoti šiltame krašte, New Yorke! Sausio 5-tą pas jus šilumos buvo 26 iki 48 laipsnių, o pas mus—39 iki 55 laipsnių.

Nurodinėja, Kad Gaisragesių Ginčas Kilęs už Galią

New Yorko vienos stoties (gal ir ne vienos) gaisragesiai Naujųjų Metų išvakarėse, kaip ir daugelio kitų įstaigų darbininkai, turėjo pokiliuką stotyje, kur, greta kitų vaišių, buvę ir ko įsigerti.

Be kitų, buvęs atėjęs ton stotin ir vienas iš aukštųjų viršininkų (Fire Chief) Peter Loftus.

Tuojau po švenčių komisionierius Frank J. Quayle suspendavo Loftus'ą iš pareigų. Jis esąs šaukiamas į departmentinį teismą. Esą, įstatymai, departmento taisyklės draudžia įstaigosna įnešti alkoholio. Loftus turėjęs tą žinoti ir uždrausti. Vieton to, jis pats dalyvavęs.

Gaisragesius tas stipriai supurtė. Visi pradėjo diskusuoti. Iškilo ginčų: vieni už Loftus, kiti prieš. Tūli sako, kad tas suspendavimas galėjęs būti ne dėl Loftus'o skirtingos nuo viso svieto "nečystatos," o kitų visų nekaltumo. Diskusijose to, kas kur buvo, sakoma, kad—

"Gaisragesybos komisionierius Frank J. Quayle patsai buvo vaišintoju pirmakalėdinėje puotoje savo raštinėje, Municipal Buildinge." Nepasitenkinę prieš Loftus'ą pavartotu "griežtumu" sako, jog komisionieriaus raštinėn buvę atgabenta gaisragesių sunkvežimiu:

"Dešimtes pėdų baras, du bartenderiai... Ten buvo ne vien tik gėrimų"..., bet taip pat visokių valgių "pakankamai pavaišinti apie 75-100 svečių." Valgiai, baras ir bartenderiai buvę atvežti iš Concourse Plaza Hotel, Bronxe. Puota užsitęsusi keturias valandas.

Toje paties komisionieriaus suruoštoje puotoje Loftus'o nebuvę, tačiau buvę kiti viršininkai: Frank Murphy, William J. Hennessy ir kiti komisionieriaus štabo nariai.

Visa tai išrokavę asmenys tikrina, kad Loftus'o suspendavimui buvusios kitos priežastys, ne puota. Jie sako, kad komisionierius nenorėjęs Loftus'o įsileisti viršininku, norėjęs imti kitą asmenį iš pat pradžių, tačiau toms pareigoms asmuo buvo ne komisionieriaus skiriamas, bet parenkamas iš civilės tarnybos kandidatų sąrašų. Loftus, išlaikęs kvotimus, gavo tą vietą—prieš komisionieriaus norą.

Viešas Posėdis Mūsų Mokykloms Budžeto Svarstymui

Organizacijų atstovai ir atskiri piliečiai galės pateikti savo pažiūras mokykloms paskyrų reikalais šio pirmadienio popietį įvyksiančiame viešame New Yorko švietimo Tarybos posėdyje, 110 Livingston St., Brooklyne. Budžetą pati taryba persvarstys ir užgirs sausio 20-tos posėdyje.

SUSIRINKIMAI

L. K. MOKYKLA

Lietuvių Kalbos Mokyklėlės susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 7 d., 8 v. v. Liet. Kultūros Centre, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. Tikslas yra ruošimas prie pavasarinio parengimo. Visi mokiniai, nariai ir rėmėjai malonėkite pribūti laiku. Visus kviečia Valdyba. (4-5)

REIKALAVIMAI

Reikalingas jaunas ar viduramžis vyras mokytis spaustuvės darbų. Tur mokėt lietuvišką rąšybą. Gera alga pradžiai. Kreipkitės laišku ar asmeniškai. Laisvė, 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y. (3)

GYDYTOJAS
S. S. Locket, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S UP-TO-DATE BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

Peter Kapiskas
Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
32 Ten Eyck St.
Tel. EVergreen 4-8174

GRUEN CURVEX ROYALTY
Full-size 17 jewel Precision movement actually curved to fill the wristform case. 14 Kt. yellow gold filled.....$59.50

2926

Dėl dailių džiūlerių visokių rūšių, dėl
Po Švenčių Nupiginimų
APLANKYKITE ROBERT LIPTON'S
Jewelry Store
Įsteigta 1892
Deimantai, Laikrodžiai, Džiūleriai, Religijiniai Daiktai ir daugybė kitų daiktų perdaug skaitlingų suminėti.
Mūsų krautuvė susideda iš nacionaliai garsinamų išdirbinių.
Kiekvienas pirkinys garantuojamas.
Apsimoka pirkti pas—
LIPTON 701 Grand St., Brooklyn
arti Graham Avenue

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITEJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Naujovinis Plaukų Apdirbimas Jums Per Albiną Stripinį
Permanent Waves
$7.50 UP
Swirl Cut $1

for difficult, resistant, for bleached for dyed... or baby fine... hard-to-wave hair...

AND OF COURSE FOR NORMAL HAIR!

Jūs esate kviečiamos... užeiti nemokamai asmeniškai pasitarti apie jūsų plaukų sutaisymą.

Jūs pamatysite, kad jūsų plaukų problemos pranyks taip greit kaip tik mūsų beauty ekspertai palies jūsų plaukus savo rankomis šiuom stebinančiu darbu, šaltu garbanevimu.

Ne tik, kad tai duoda jūsų plaukams švelnią, naturalę išvaizdą... blizgantį malonumą, kuris sukelia komplimentus nuo kiekvieno, bet tai aktualiai apdovanoja linkui geros sveikatos, puošniu sutaisymu plaukų ant galvos.

Garbanevimas tiks kiekvienai plaukų spalvai, sudėčiai ir ypatybei. Atatinka visokiam amžiui... priimtina kiekvienam plaukų stiliui. Ir tatai būna patogus šukom ir šepečiui, jūs galite susitaisyti daugeliu skirtingų būdų.

Fashion Center Hairdressers
240 Grand Street Brooklyn, N. Y.
For Appointment Call EVergreen 4-2525
Mon., Tues., Wed. 10-7; Thurs., Fri. 10-9; Sat. 9-6 P. M.